

ПРОЕКТ НА

ПРАВИЛНИК ЗА СЪЗДАВАНЕ, МАРКИРАНЕ И ПОДДРЪЖКА НА ПЕШЕХОДНИ МАРШРУТИ И МАРШРУТИ ЗА ПЛАНИНСКО КОЛОЕЗДЕНЕ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1 (1) С този правилник се определят целите и задачите на туристическата маркировка, видовете маркировка, реда и начина за създаване, маркиране и поддръжка на пешеходни маршрути и маршрутите за планинско колоездене в Република България, наричани по-долу за кратко туристически маршрути или само маршрути.

(2) Маршрут е всяко маркирано трасе (пътека или път), по което може да се достигне до различни обекти на културно-историческото и природното наследство, включително храмове и паметници на религиите изповядвани у нас и паметници на архитектурата, извори, водопади, върхове, пещери, скални феномени, столетни дървета, местообитания и местности, както и хижи, заслони, пикници и други, или което трасе свързва, съобразно целите на този правилник, две или повече населени места едно с друго.

(3) Когато даден маршрут започва и завършва на едно и също място, същият се нарича кръгов маршрут.

(4) Когато даден маршрут се използва съвместно от пешеходци и колоездачи, същият се нарича споделен маршрут.

Чл. 2 Създаването и маркирането на пешеходни маршрути и маршрути за планинско колоездене се извършва в съответствие със законодателството на Република България, при съобразяване с режимите и предвиденото в плановете за управление на защитените природни територии, горскостопанските плановете, устройствените плановете на населените места, стратегиите за развитие на туризма (местни, регионални и национални) и след съгласуване със съответните компетентни и заинтересовани държавни и общински органи на управление и техните администрации, както и с частните собственици, през чиито територии преминават маршрутите.

Чл. 3 Туристическите маршрути се създават в обществена полза. Маркировката по тях е държавна или общинска собственост, в зависимост от територията през която минава или от начина на финансирането ѝ.

Чл. 4 Създаването, маркирането и поддръжката на туристическите маршрути се извършва с цел:

1. да обезопаси придвижването по тях, в това число и при неблагоприятни атмосферни условия.
2. да улесни, подпомогне и информира ползвателите им за начините за достигане до крайната дестинация.
3. да осигури достъпност до изградените туристически обекти и природните дадености.
4. да подпомогне преминаването през защитените природни територии по най-щадящия за природата начин.
5. да развие отделно населено място, община или регион като туристическа дестинация, включително чрез насърчаване на физическата активност на открито чрез ходене или колоездене.
6. да осигури опазването на маршрутите от увреждане в следствие на други стопански и нестопански дейности в горските територии, като дърводобив, строителство, преминаване на моторни превозни средства и други.

Чл. 5 (1) Към Министерство на туризма се създава регистър на пешеходните маршрути и маршрутите за планинско колоездене, който се актуализира на всеки три месеца.

(2) Регистърът е публичен и е част от Националния туристически регистър.

(3) Регистърът се състои от две самостоятелни части – регистър на пешеходните маршрути и регистър на маршрутите за планинско колоездене.

Чл. 6 Всички маршрути, вписани в регистъра, са записани с GPS приемник и качени на онлайн платформа, от където могат да бъдат изтеглени свободно в GPX формат.

.....

Глава трета ФИНАНСИРАНЕ, ОТЧЕТНОСТ И КОНТРОЛ

Раздел I ФИНАНСИРАНЕ

Чл. 21 Създаването, маркирането и поддръжката на пешеходните маршрути и маршрути за планинско колоездене се финансира от:

1. държавният бюджет, чрез средства отпуснати от Министерство на туризма; Министерство на околната среда и водите; Министерство на земеделието, храните и горите, и други министерства или ведомства.
2. бюджета на общините и привлечени от тях средства.
3. дарения от физически и юридически лица.
4. средства по програми на Европейския съюз.
5. собствени средства.

Чл. 22 (1) Юридически лица, желаещи да създават и поддържат туристически маршрути, изготвят обосновани предложения, като представят информация за предишен опит, екип и налични средства (ако разполагат с такива), ведно с проектосметна документация.

(2) Съответните национални работни групи (маршрути за пешеходен туризъм и планинско колоездене) разглеждат постъпилите предложения и изготвят писмени становища относно практическата полза от създаването на нов маркиран туристически маршрут и се произнасят по икономическата и техническата целесъобразност на предложенията. Становищата на работната група се вземат предвид при вземане на решение за допускане реализацията на предложенията и тяхното евентуално финансиране.

.....

Раздел III КОНТРОЛ

Чл. 29 Контролът по създаването, маркирането или поддръжката на пешеходни маршрути и маршрути за планинско колоездене се осъществява от министрите на МОСВ, МЗХГ и МТ, и кметовете или упълномощени от тях лица.

Чл. 30 Сигнали за нередности, относно некачествена, подвеждаща или увредена маркировка, могат да бъдат изпращани и от туристите до членовете на работните групи или туристическите сдружения по места. Такива сигнали могат да се изпращат и до Дирекциите на парковете, Държавните горски стопанства или общинските администрации, които от своя страна сезират членовете на работните групи.

Чл. 31 Всички сигнали трябва да съдържат подробна информация за проблема и точното му местоположение. Желателно е към тези сигнали да са прилага снимков материал и/или географски координати (GPS точка) за лесното му локализиране.

Чл. 32 (1) При получаване на сигнал за нередност, относно некачествена, подвеждаща или увредена маркировка, член на съответната работна група или ръководно лице от местното туристическо сдружение извършва оглед на място, където констатира или отхвърля получения сигнал.

(2) При констатиране на нередност на място от страна на член на работната група или ръководно лице, същият издава предписание за отстраняването ѝ. Срокът за отстраняване е до 30 дни ако метеорологичните условия позволяват това или при първа благоприятна възможност.

.....

Раздел IV САНКЦИИ

Чл. 33 (1) Ако констатирания проблем е по вина на изпълнителя на маркировката, същият го отстранява за своя сметка.

(2) Ако констатирания проблем не е по вина на изпълнителя на маркировката, а е злонамерено действие или е причинен от животни или е в

следствие на сняг, лавина и др., като изкривени, изкъртени или простреляни табели или информационни табла, заличена маркировка, съборени жалони и т.н., разходите по отстраняването му се признават като разходи по поддръжка.

.....
Чл. 35 При констатирано злонамерено увреждане или унищожаване на маркировката или на част от нея, задължително се подава сигнал на телефон 112 и до съответния орган – дирекция на парк, държавно горско стопанство или общинска администрация. Виновното за това лице носи отговорност за увреждане на държавно или общинско имущество, съгласно действащото законодателство.

Глава четвърта ПЕШЕХОДНИ МАРШРУТИ

Раздел I КЛАСИФИКАЦИЯ НА ПЕШЕХОДНИТЕ МАРШРУТИ

Чл.36. (1) Според степента на техническата трудност, пешеходните маршрути се класифицират на:

1. Лесен (Л): Движението става по черни пътища или широки пътеки, няма много стръмни пасажи или склонове, няма голям риск от падане, а при падане, последствията не може да са сериозни. Пътеката е очевидна и се следва лесно. Не се изисква планинарски опит.
2. Умерено труден (УТ): Пътеката е тясна, може да е неравна (преминаване през камъни), има стръмни участъци. Възможно е падане (подхлъзване, спъване), без сериозни последствия. Следването на пътеката изисква внимание, но е ясно от къде се минава. Дори и да има някакви технически трудности, те са много добре обезопасени. Необходим е някакъв опит в планината.
3. Труден (Т): Много тясна пътека, вкопана в стръмен склон, труден за движение терен - морени, сипеи, много стръмни участъци. Може да се наложи използването на ръцете за придвижване (за баланс) - преминаване на малки скални прагове или стръмни склонове. Възможно е падане със сериозни последствия. Могат да създадат проблеми за хора с аерофобия (проблем с въздушните пасажи). Изисква се планинарски опит. На места няма очертана пътека - налага се да се избира пътя на движение от марка до марка.
4. Много труден (МТ): Може да имат кратки участъци с катерене, минава се по тясна пътека над отвесни прагове с голяма височина, или над стръмни тревни склонове с голяма денивелация. Тесни скалисти ръбове. Опасност от каменопади. Не трябва да се допуска падане, в противен случай

последствията могат да бъдат много сериозни. Не се препоръчват за хора с аерофобия. Изисква се сериозен планинарски опит, и може да се наложи използване на въже за осигуряване, за по-неуверени туристи. Избора на път за преминаване е от съществена важност.

(2) Цветът на маркировката, положен по даден маршрут, няма връзка с неговата техническа трудност и физическо натоварване.

Чл. 37 (1) Според обхвата и предназначението си, пешеходните маршрути се класифицират на:

1. международни.
2. национални.

(2) Националните биват:

1. регионални.
2. тематични.
3. образователно-опознавателни.

(3) Към международните се отнасят трите Европейски маршрута за пешеходен туризъм, които минават през нашата територия – Е3 (от вр. Ком до нос Емине), Е4 (Витоша, Верила, Рила, Пирин и Славянка) и Е8 (Рила и Родопи), както и трансграничните маршрути.

(4) Към регионалните се отнасят всички маршрути, водещи до различни туристически или природни обекти и забележителности, които не попадат в чл. 37, ал. 5 и 6.

(5) Към тематичните се отнасят всички маршрути, свързани с различни теми от нашата история, бит, култура и религия. Към тях спадат и всички национални походи.

(6) Към образователно-опознавателните се отнасят тези, които са създадени с цел популяризиране на обекти, опазване на природни дадености или обучение сред подрастващите. В по-голямата си част те са кратки като време за преминаване, по тях има изградени информационни табла, заслони, места за отдих, класни стаи на открито, спортни съоръжения и др.

Чл. 38 (1) Според сезона, през който могат да се използват, пешеходните маршрути се класифицират на:

1. летни.
2. зимни.
3. целогодишни.

(2) Летните маршрути се използват само през безснежните месеци от годината. При наличие на сняг или лед по пътеките, същите са опасни за преминаване, практикуването на пешеходен туризъм е нежелателно и е изцяло лична отговорност на туристите. По изключение и след обсъждане с експерти е възможно поставяне на стоманени въжета в най-опасните и трудни за преминаване участъци (парапети).

(3) Зимните маршрути са изградени предимно по билата на планините и страничните ридове, където вероятността от падане на лавина е сведена до минимум. По тях е поставена стълбова (жалонна) маркировка, а в някои участъци и стоманени въжета (парапети).

(4) Целогодишните маршрути са изградени предимно в ниските части на планините или в равнините, където терените са сравнително полегати и рядко се задържа сняг.

Чл. 39 Според дължината и времето за преминаване, пешеходните маршрути се класифицират на:

1. едnodневни.
2. няколкодневни.

Раздел II

РЕГИСТЪР НА ПЕШЕХОДНИТЕ МАРШРУТИ

Чл. 40 Всички пешеходни маршрути са записани в регистъра с единен уникален номер, според териториалното местоположение на маршрута – планина или физикогеографска област, в която се намира.

Чл. 41 Информацията, която се съдържа в регистъра за всеки пешеходен маршрут е следната:

1. единен уникален номер.
2. местоположение.
3. община/защитена територия, през която преминава.
4. наименование на маршрута.
5. цвят на маркировката.
6. дължина в км.
7. състояние на маршрута (маркировката).
8. брой монтирани табели, жалони, табла и други елементи.

Чл. 42 При създаване на нов маршрут, същият се добавя в регистъра по местоположение, с пореден номер най-накрая в списъка.

Чл. 43 При отпадане на маршрут от регистъра, неговият номер не се използва повече, а срещу съответния маршрут се изписва „заличен“.

Раздел III

СЪЗДАВАНЕ НА ПЕШЕХОДНИ МАРШРУТИ

Чл. 44 Създаването и маркирането на пешеходни маршрути се извършва само от лица, притежаващи удостоверение за преминат курс, съгласно чл. 12, т.9 от настоящия правилник.

Чл. 45 При избор на трасе за създаване на нов пешеходен маршрут се взема под внимание следното:

1. потенциалният интерес на туристите и местните общности към маршрута, и туристическите забележителности, през които трасето на маршрута да преминава.
2. безопасността на туристите.
3. опазването на околната среда и ландшафта.
4. съгласието на собствениците и лицата управляващи териториите, през които ще премине маршрута.

Чл. 46 В етапа на подготовка по създаване на нов пешеходен маршрут е необходимо да се извърши следното:

1. детайлно проучване на терена (при възможност в лятна и зимна обстановка) и проверка състоянието на пътеките, пътищата и местностите, през които се планира да преминава маршрута.
2. проверка на статута, собствеността и предназначението на земята, през която ще преминава бъдещият маршрут.
3. съгласуване със съответните институции или собственици и получаване на необходимите разрешителни за преминаване на трасето на маршрута през техните територии.
4. записване с GPS устройство на трасето и отбелязване на всички важни и характерни места - изходни пунктове, кръстовища, възлови и трудни за ориентирани места, отклонения, извори, чешми, лавиноопасни места, каменопади, порои, трудни технически участъци и др.
5. определяне и заснемане на местата за поставяне на различните видове маркировъчни знаци (жалони, табели, табла и други), в това число посоката на указателните стрелки.

Чл. 47 На лавиноопасни места и в райони, където е наложително поставянето на обезопасителни съоръжения, прохождането на терените и определянето на местата за поставянето им е желателно да се извършва съвместно с представители на сдруженията на планинските водачи и Планинската спасителна служба (ПСС) при Български Червен кръст (БЧК).

Чл. 48 Местата за поставяне на стълбова (жалонна) маркировка, нейната гъстотата, както и посоката и разстоянието, изписани на азимутните табели, е желателно да се определят съвместно с представители на Планинската спасителна служба (ПСС) при Български Червен кръст (БЧК).

Чл. 49 Създаването на споделен маршрут (чл. 1, ал. 4) се извършва съвместно с представители на колоездачни сдружения с цел да отговаря на всички изисквания на неговите ползватели.

Чл. 50 Всички елементи от основната и спомагателната туристическа маркировка се поставят по начин и на места, така че да не застрашават живота и здравето на туристите и да влияят минимално върху естетическото възприятие на един маршрута и местностите през които той преминава.

Чл. 51 (1) След получаване на необходимите разрешителни се преминава към конкретното планиране на дейностите по създаване на маршрута.

(2) Ръководните лица по чл. 17, притежаващи удостоверение за Инструктор по маркировка или Старши експерт по маркировка изготвят количествена сметка на необходимите средства за материали и транспорт (боя, указателни стрелки, табели, жалони, информационни табла, крепежни елементи, цимент, пясък и т.н.). Основните фактори, които определят нейната стойност са: дължина на маршрута, специфика на терена, брой кръстовища, разклони и други.

(3) Ръководните лица определят необходимия брой хора за създаване на маршрута. Основните фактори тук са : спецификата на терена - път или пътека, открити места, наличие на растителност или паднали дървета за отстраняване, реална необходимост от поставяне на стълбова маркировка, предпазни съоръжения и т.н.

(4) Ръководните лица, пряко ангажирани със създаването на маршрута, планират мерки за безопасност на хората, работещи на терен и за опазване на околната среда.

Чл. 52 Създаването на нов пешеходен маршрут започва след получаване на финансиране от съответната институция и набавяне на всички необходими материали. Самият процес е подробно описан в Глава четвърта, Раздел VI от настоящия правилник.

Чл. 53 След приключване на всички дейности по създаване на нов пешеходен маршрут, същият се записва с GPS приемник и се подава към работната група за вписването му в националния регистър.

Чл. 54 За съществуващите пешеходни маршрути, които към момента на приемане на настоящия правилник не са обновени, важат същите правила както при създаване на нов маршрут, без да се съгласуват с различните институции и собственици на терени.

Раздел IV

ОСНОВНА ТУРИСТИЧЕСКА МАРКИРОВКА ПО ПЕШЕХОДНИТЕ МАРШРУТИ

Чл. 55 Основната туристическа маркировка по пешеходните маршрути се състои от следните елементи:

1. лентова маркировка.
2. стълбова (жалонна) маркировка.

3. указателни стрелки (табели).

4. азимутни табели.

Чл. 56 (1) Лентовата маркировка представлява хоризонтален трилентов знак, при който средната лента е основният водещ цвят (червен, зелен, син или жълт), а страничните ленти (отгоре и отдолу на водещия цвят) го открояват за привличане на вниманието и са бели на цвят.

(2) С червен цвят се маркират основно всички международни маршрути, част от национални маршрути, преминаващи по билата на планините и по-значими маршрути в даден район.

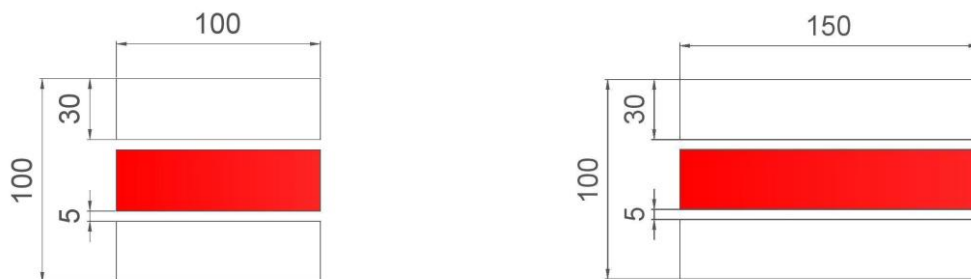
(3) Със зелен, син или жълт цвят се маркират всички останали пешеходни маршрути, без значение от тяхната класификация.

(4) Не се допуска маркиране с друг цвят, различен от гореизброените.

(5) Не се допуска маркиране на два съседни и/или пресичащи се пешеходни маршрута с един и същи цвят.

(6) Промяна в цвета на маркировката се допуска само след решение на работната група.

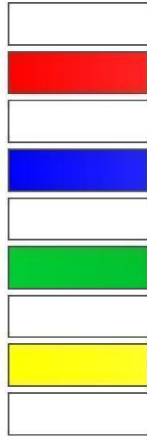
(7) Маркировъчните знаци са с размери 10x10 см. Когато маршрутът преминава през големи открити пространства без възможност за поставяне на стандартните знаци, по изключение се допуска поставянето на знаци с размери 15x10 см. При всички случаи лентовата маркировка трябва да бъде ясно обозначена, лесно разбираема и да се вписва в ландшафта на местността.

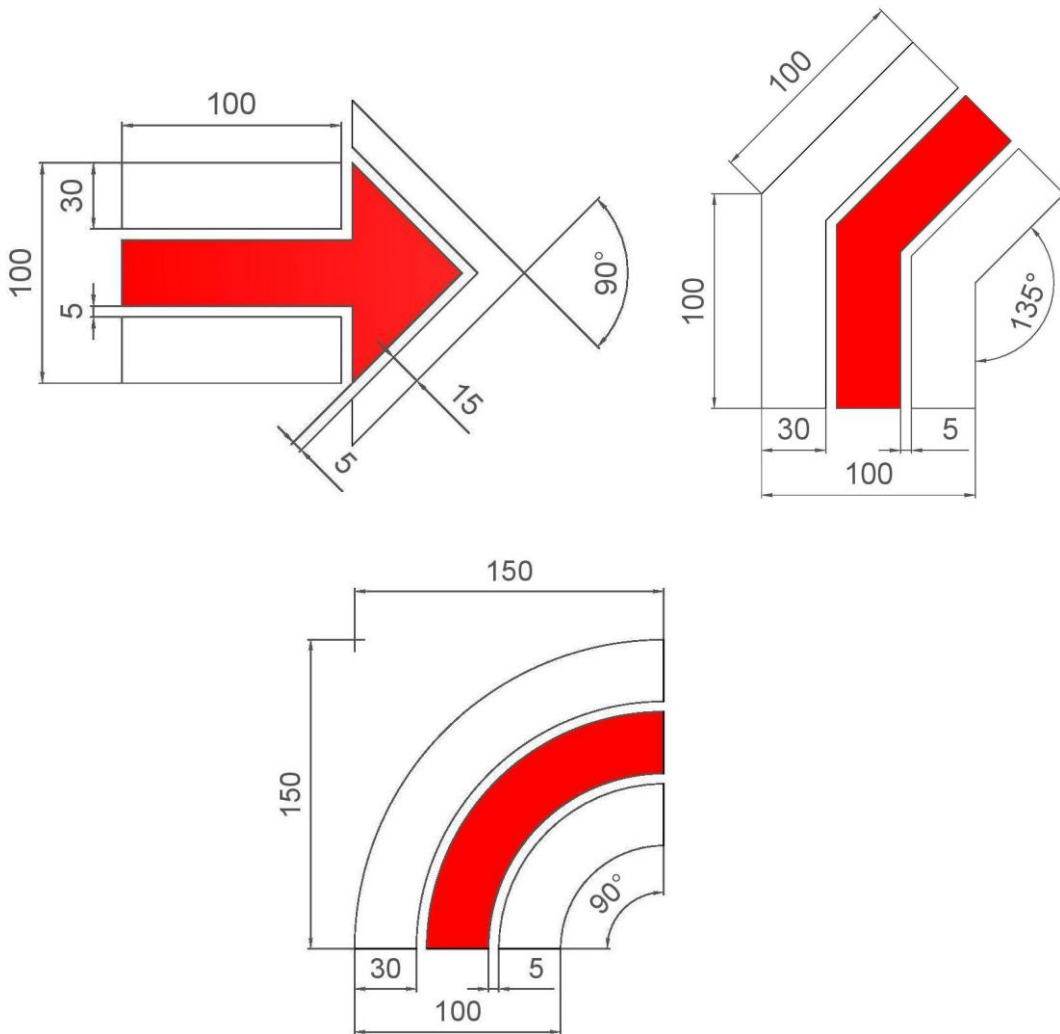
Маркировъчен знак с размери 10x10 см Маркировъчен знак с размери 15x10 см

(8) Основните цветове на маркировъчните знаци се поставят отделени един от друг. Когато основният цвят е само един, цветната линия се поставя между две бели линии, като разстоянието между тях е 0,5 см.

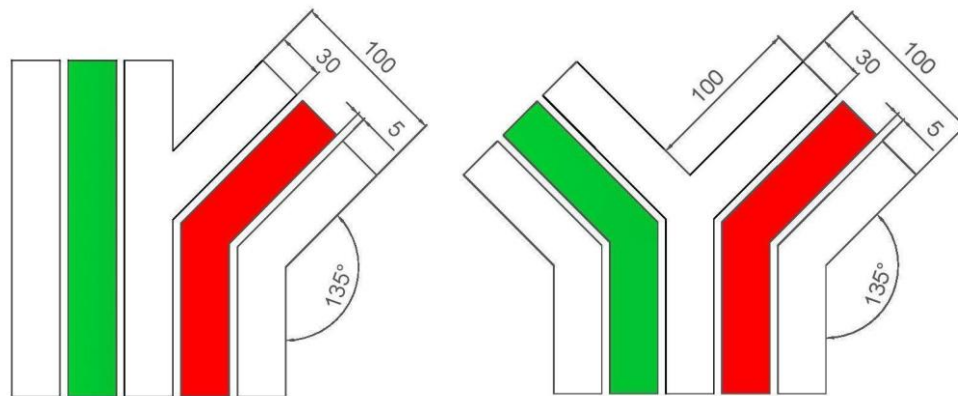
(9) Когато през един участък минават два или повече пешеходни маршрута, между всяка цветна линия има бяла. По този начин се полагат маркировъчните знаци върху дърветата, камъни, скали и др.

(10) При рязка промяна на посоката на пешеходния маршрут се поставя специален знак стрелка или завой.

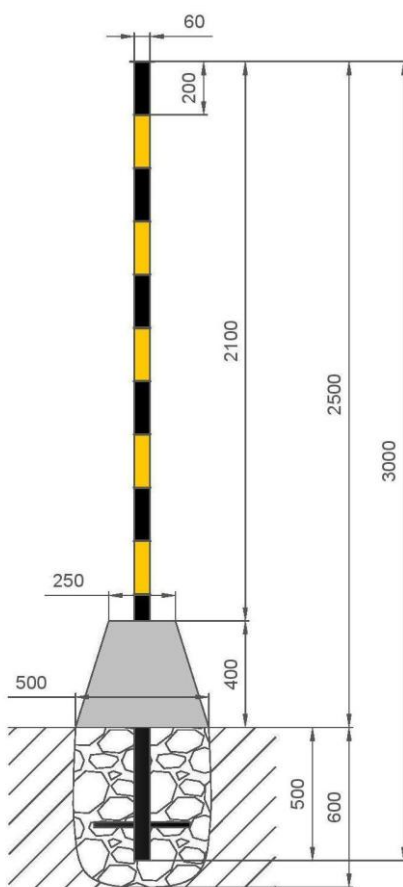

(11) При разделяне на два пешеходни маршрута също се поставя специален знак, а маркировката се подсилва след него.

Чл. 57 (1) Стълбовата (жалонна) маркировка е зимна или насочваща. Зимната жалонна маркировка се поставя по билото на планината и по страничните ребра. По летните маршрути се допуска поставянето на насочваща стълбова маркировка в безлесните зони, при пресичане на поляни и на места, където лентовата маркировка не може да се нанесе и липсват достатъчно ориентири.

(2) Маркировъчните стълбове (жалони) са безшевни или правошевени стоманени тръби с диаметър ф60 мм, дебелина на стената ≥ 2 мм и дължина ≥ 3 м, от които 50÷60 см са вкопани в земята.

Монтаж на жалон с дължина 3 м

(3) По дължината на тръбата не се допуска да има отвори и/или пукнатини, освен такива за закрепване на табели. В горния си край са плътно затворени така, че да не може в тях да прониква вода.

(4) Маркировъчните стълбове (жалони) са първоначално грундирани, след което са боядисани с алкидна блажна боя в контрастни на снега цветове – черни и жълти ивици с широчина 20 см.

(5) Най-горната част на маркировъчния стълб се облепва със светлоотразително фолио с широчина 10 см.

(6) За монтажа на маркировъчните стълбове се изгражда фундамент в изкоп с размери 50x50 см и дълбочина от 50 до 60 см. В него се налива бетон, в който се монтира жалона. В долния край на тръбата се заваряват “мустаци” или кръстачка, които възпрепятстват нейното завъртане или изваждане.

(7) Над земята се изгражда кофраж с формата на пресечена пирамида с размер 50x50 см основа, 25x25 см горна част и височина 40 см, който се залива също с бетон. Кофражът задължително се маха най-рано на следващия ден, след втвърдяването на бетона.

(8) При необходимост от ремонт на стълбова маркировка, при наличие само на фундамент на маркировъчен стълб се препоръчва възстановяването му да се извърши чрез монтиране на нова тръба. Ако това е невъзможно, в съседство се поставя нов стълб, а старият фундамент при възможност се разрушава и отпадъците се изнасят до разрешено за изхвърлянето им място.

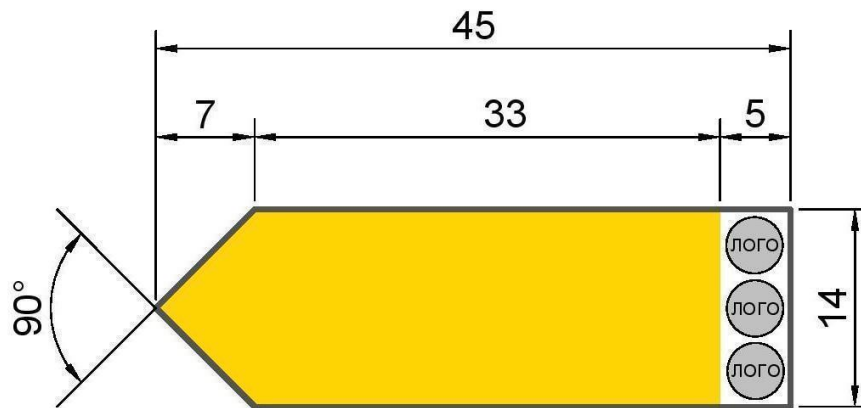
Чл. 58 (1) Указателните стрелки (табели) показват посоката, времето и разстоянието до конкретен обект и местностите, през които минава даден пешеходен маршрут.

(2) Същите се поставят на дървета, маркировъчни или електрически стълбове, в началото на маршрута, на кръстовища, на трудни за ориентиране места или при рязка смяна на посоката, при разделяне на два или повече маршрута или при отклонения от основния маршрут до близки туристически обекти.

(3) Указателните стрелки се изработват от обработена срещу корозия ламарина (поцинкована, прахово боядисана или друго), с дебелина ≥ 1.5 мм. Двата хоризонтални ръба на указателните стрелки трябва да са подгънати навътре поне с 5 мм, което допринася за по-голяма здравина и намалява възможността от лесното ѝ изкривяване. Допуска се при монтаж върху маркировъчни стълбове (жалони) указателните стрелки да са изработени по друг начин спрямо захвата, но задължително непозволяващ завъртането им в следствие на вятър или човешка намеса.

(4) Не се допуска поставянето на указателни стрелки изработени от други материали - дърво, пластмаса, разпенено PVC и други неустойчиви материали.

(5) Указателните стрелки са с формата на правоъгълник с размери 45 см дължина и 14 см ширина. Единият от краищата на табелата е заострен под формата на стрелка на 90° , с дължина 7 см, който указва посоката на движение по маршрута.

(6) Върху указателните стрелки машинно се залепва устойчиво на атмосферни условия фолио, с основен фонов цвят жълт (СМУК 0,15,100,0; RGB 255,217,0).

(7) На заострения край на указателната стрелка:

1. не се поставя цветна лента, ако същата сочи посока до близък обект, до който няма положена маркировка.
2. се поставя една цветна лента с височина 3 см, със съответния цвят на маршрута, по който се достига до даден обект. Над и под нея се поставя по една бяла лента със същата височина.

3. се поставя една под друга две цветни ленти, всяка с височина 1.5 см, когато до даден обект може да се достигне по два отделни маршрута, маркирани в различни цветове, които в началото съвпадат. Над и под тях се поставя по една бяла лента с височина 3 см.

4. се поставя черен триъгълник, когато същата показва зимен път за достигане до даден обект.

5. се поставя син триъгълник, когато същата сочи към намиращ се наблизо водоизточник - чешма, извор или водохващане.

(8) Използваните цветове за маркиране на посока, съгласно предходната алинея са:

1. червен (СМУК 0,100,100,0; RGB 255,0,0).
2. зелен (СМУК 100,0,100,0; RGB 0,255,0).
3. син (СМУК 100,80,0,0; RGB 0,51,255).
4. жълт (СМУК 0,0,100,0; RGB 255,255,0).
5. черен (СМУК 100,100,100,100; RGB 0,0,0).
6. бял (СМУК 0,0,0,0; RGB 255,255,255).

(9) На срещуположния край на указателната стрелка, на бяла ивица с широчина 5 см, се поставят един или няколко от следните знаци:

1. идентификационен знак на организацията, изградила и поддържаща маркировката по маршрута – наименование или лого.
2. идентификационен знак на общината, през територията на която минава даден маршрут – наименование или лого.
3. идентификационен знак на национален или природен парк, ако маршрутът е на негова територия.
4. идентификационен знак на международен или тематичен маршрут.

5. QR-код, водещ до интернет страница с важна и полезна информация за маршрута или GPS трак за сваляне - по желание.

(10) На указателните стрелки не се допуска поставяне на каквито и да е рекламни лога или надписи, свързани със спонсори или проекти, по които е осигурено финансиране.

(11) Информацията, показана върху указателните стрелки, задължително се изписва на български и английски език, и съдържа:

1. крайна цел на маршрута.
2. междинни точки, през които преминава маршрута, зимен/летен маршрут/път, кръгов маршрут. Същите служат за по-добра ориентация и се изписват само ако е необходимо.
3. разстояние до крайната цел в километри или метри.
4. средно време за достигане до целта – посочва се в часове (h) и минути (min). Използваните изписвания на времената са следните: 5 min, 10 min, 15 min, 20 min, 30 min, 40 min, 45 min, 50 min, 1 h, 1 h 10 min и т.н.
5. наименование на маршрута, ако има такова.

Указателна стрелка

Указателна стрелка с междинна точка

Указателна стрелка към водоизточник

(12) На указателни стрелки, указващи посока по зимен път, не се изписва средно време за достигане до крайната цел, а само разстоянието до там в км.

(13) На една указателна стрелка могат да бъдат показани до три крайни дестинации, които са подредени по възходящ ред по време.

Указателна стрелка с две крайни дестинации

Указателна стрелка с три крайни дестинации

(14) Ако даден маршрут започва извън населено място или удобен изходен пункт, на указателната стрелка се изписва на български и английски език наименованието на маршрута, текст “До началото на маршрута”, разстоянието и времето за достигане до началната точка на маршрута. Ако маршрутът е кръгов се добавя текст „Кръгов маршрут“ на български и английски език, указва се дължината му в километри и средното време за преминаване по него.

(15) Ако даден маршрут е опасен за преминаване при зимни условия, под общата информация, изписана на указателната стрелка, се добавя текст “Летен маршрут. Не се препоръчва за преминаване през зимата!” на български и английски език.

(16) Информацията върху указателните стрелки - букви и цифри, се изписва с черен цвят (СМУК 100,100,100,100; RGB 0,0,0). Използваният шрифт е Tahoma Bold. Размерът на шрифта е следния:

1. указателна стрелка с една дестинация:

текст	размер на шрифта	
крайна цел на маршрута – на български език	70 pt*	24.6944 mm
	– на английски език	40 pt 14.1111 mm
междинна точка, летен/зимен маршрут/път		
– на български език	50 pt	17.6389 mm
– на английски език	30 pt	10.5833 mm
разстояние до крайната цел в км	70 pt	24.6944 mm
средно време за достигане до целта	70 pt	24.6944 mm
наименование на маршрута – на български и английски език	30 pt	10.5833 mm
до началото на маршрута		
– на български език	50 pt	17.6389 mm
– на английски език	35 pt	12.3472 mm
летен или кръгов маршрут – на български и английски език	25 pt	8.81944 mm

* 1 pt (point) = 0.352778 mm

2. указателна стрелка с повече от една дестинация:

текст	размер на шрифта	
крайна цел на маршрута – на български език	40 pt	14.1111 mm
	– на английски език	30 pt 10.5833 mm
разстояние до крайната цел в км	35 pt	12.3472 mm
средно време за достигане до целта	35 pt	12.3472 mm
наименование на маршрута – на български и английски език	30 pt	10.5833 mm

(17) Изписаното на указателните стрелки средно време за достигане до целта е чистото време за движение, без почивките. Изчислението се прави по формула, отчитаща разстоянието, денивелацията, особености на терена и др.:

1. за 1 час пешеходният турист изминава средно 400 м изкачване по вертикал, 600 м спускане по вертикал и 4 км по хоризонтал.

2. чистото време за ходене по маршрут се изчислява чрез намаляване наполовина на по-малката стойност от времената, изчислени за хоризонтално и вертикално разстояние и добавянето му към по-голямото.

3. примери:

Пример 1:

дължина на маршрута 12 км (12км / 4 км/час = 3:00 часа)

800 м изкачване (800 м / 400 м/час = 2:00 часа)

200 м спускане (200 м / 600 м/час = 0,3 часа = 0:20 часа)

времето по хоризонтал > времето по вертикал (3:00 часа > 2:20 часа)

Чисто време за ходене = (хоризонтално разстояние)+(вертикално разстояние)/2 = (3:00 часа) + (2:20 часа)/2 = 3:00 часа + 1:10 часа = 4:10 часа

Пример 2:

дължина на маршрута 8 км (8 км / 4 км/час = 2:00 часа)

200 м изкачване (200 м / 400 м/час = 0,5 часа = 0:30 часа)

1200 м спускане (1200 м / 600 м/час = 2:00 часа)

времето по вертикал > времето по хоризонтал (2:30 часа > 2:00 часа)

Чисто време за ходене = (вертикално разстояние)+(хоризонтално разстояние)/2 = (2:30 часа) + (2:00 часа)/2 = 2:30 часа + 1:00 часа = 3:30 часа

4. при сложни терени, където придвижването става бавно и с повишено внимание, полученото чисто време за ходене се умножава по коефициент за трудност от 1.1 до 1.5 в зависимост от конкретните условия.

Чл. 59 (1) Азимутните табели се поставят в горния край на маркировъчните стълбове (жалони), под светлоотразителното фолио. Същите имат номерация и показват разстоянието и азимутната посока между два съседни жалона. Номерацията на жалоните по главното било може да бъде прекъсната и да започне отново само на характерни места – планински проходи, след продължителен горски участък без жалонна маркировка, хижи, заслони или билни разклони, след съгласуване с работната група. Номерацията на жалоните по страничните ребра към хижи, населени места или др., започва винаги от главното било. Маркировъчният стълб на главното било, от който се отделя маркировката по страничното ребро, е с номер „0“.

(2) Азимутните табели се изработват от обработена срещу корозия ламарина (поцинкована, прахово боядисана или друго), с дебелина ≥ 1.5 мм, без подгънати ръбове.

(3) Не се допуска поставянето на азимутни табели изработени от други материали – дърво, пластмаса, разпенено PVC и др.

(4) Азимутните табели са с формата на правоъгълник с размери 20 см дължина и 10 см ширина.

(5) Върху азимутните табели машинно се залепва устойчиво на атмосферни условия фолио, с основен фонов цвят жълт (СМУК 0,15,100,0; RGB 255,217,0).

(6) Информацията, показана върху азимутните табели, е следната:

1. номер на съответния маркировъчен стълб (жалон).
2. номер на предходен и следващ маркировъчен стълб (жалон).
3. разстояние (в метри) и азимутна посока до двата съседни жалона.
4. в горния край на всяка азимутна табела се изписва на български и английски език крайната дестинация и при кой номер жалон се намира тя.

б. ако последният жалон не е при крайната дестинация, се отбелязва и разстоянието от него до нея в метри или км.

7. На азимутните табели се забранява поставянето на всякакви други надписи или лога, освен това на спешен телефон 112, което може да бъде цветно или черно-бяло.

8. Стрелките за посока могат да бъдат в черен или червен цвят, като те не съответстват на лятната маркировка по маршрута.

(7) Информацията върху азимутните табели - букви и цифри, се изписва с черен цвят (СМУК 100,100,100,100; RGB 0,0,0). Използваният шрифт е Tahoma Bold. Размерът на шрифта е следния:

текст	размер на шрифта	
номер на текущ жалон	100 pt	35.2778 mm
номер на предходен/следващ жалон	60 pt	21.1667 mm
разстояние и азимут	40 pt	14.1111 mm
маршрут – на английски език	25 pt	8.81944 mm
крайна дестинация – на български и английски език	16 pt	5.64444 mm

Раздел V СПОМАГАТЕЛНА ТУРИСТИЧЕСКА МАРКИРОВКА ПО ПЕШЕХОДНИТЕ МАРШРУТИ

Чл. 60 Спомагателната туристическа маркировка по пешеходните маршрути се състои от следните елементи:

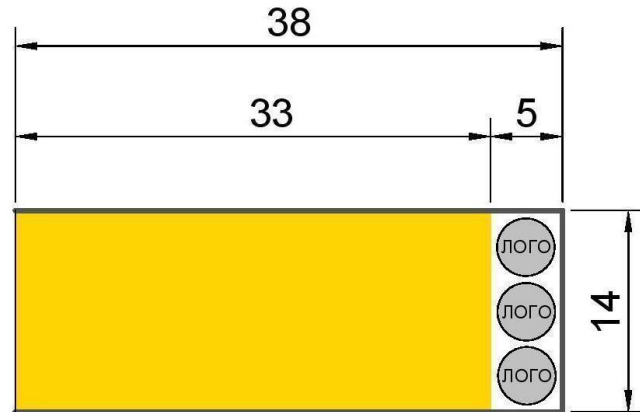
1. указателни табели за местоположение
2. информационни табла с туристически карти.
3. картни схеми на маршрутите.
4. пояснителни информационни табла и табели.
5. предупредителни знаци.
6. забранителни знаци.
7. обезопасителни съоръжения.

Чл. 61 (1) Указателните табели за местоположение указват характерни места по маршрута, най-често седловини, върхове или местности, и се поставят на дървета или маркировъчни стълбове, над указателните стрелки. На жалоните същите се поставят под азимутните табели.

(2) Указателните табели за местоположение се изработват от обработена срещу корозия ламарина (поцинкована, прахово боядисана или друго), с дебелина ≥ 1.5 мм. Двата хоризонтални ръба на табелите трябва да са подгънати навътре поне с 5 мм, което допринася за по-голяма здравина и намалява възможността от лесното ѝ изкривяване. Допуска се при монтаж върху маркировъчни стълбове (жалони) указателните табели за местоположение да са изработени по друг начин спрямо захвата, но задължително непозволяващ завъртането им в следствие на вятър или човешка намеса.

(3) Не се допуска поставянето на указателни табели за местоположение изработени от други материали – дърво, пластмаса, разпенено PVC и др.

(4) Указателните табели за местоположение са с формата на правоъгълник с размери 38 см дължина и 14 см ширина.

(5) Върху указателните табелите за местоположение машинно се залепва устойчиво на атмосферни условия фолио, с основен фонов цвят жълт (СМΥΚ 0,15,100,0; RGB 255,217,0).

(6) От дясната страна на указателната табела за местоположение, на бяла ивица с широчина 5 см, се поставят един или няколко от следните знаци:

1. идентификационен знак на организацията, изградила и поддържаща маркировката по маршрута – наименование или лого.
2. идентификационен знак на общината, през територията на която минава даден маршрут – наименование или лого.
3. идентификационен знак на национален или природен парк, ако маршрутът е на негова територия.

(7) Информацията, показана върху указателните табели за местоположение, задължително се изписва на български и английски език, и съдържа:

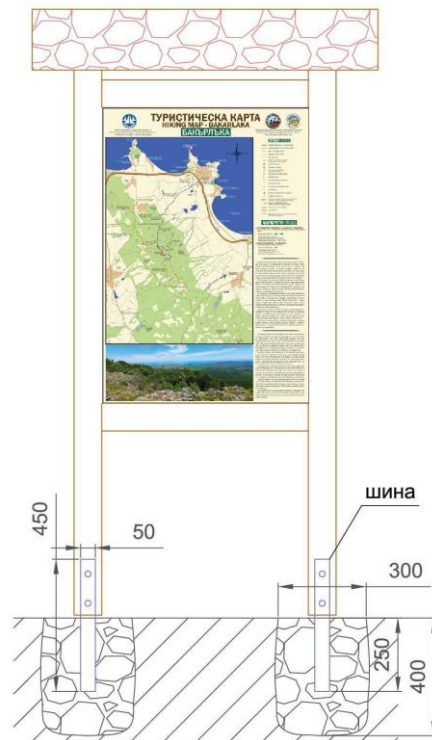
1. наименование на местността – седловина, връх или друго.
2. надморска височина в метри.
3. GPS координати на мястото.
4. на указателните табели за местоположение се забранява поставянето на всякакви други лога или надписи.

(8) Информацията върху указателните табели за местоположение - букви и цифри, се изписва с черен цвят (СМУК 100,100,100,100; RGB 0,0,0). Използваният шрифт е Tahoma Bold. Размерът на шрифта е следния:

	размер на шрифта	
наименование на местността – на български език	70 pt	24.6944 mm
	– на английски език	40 pt 14.1111 mm
надморска височина	70 pt	24.6944 mm
GPS координати	30 pt	10.5833 mm

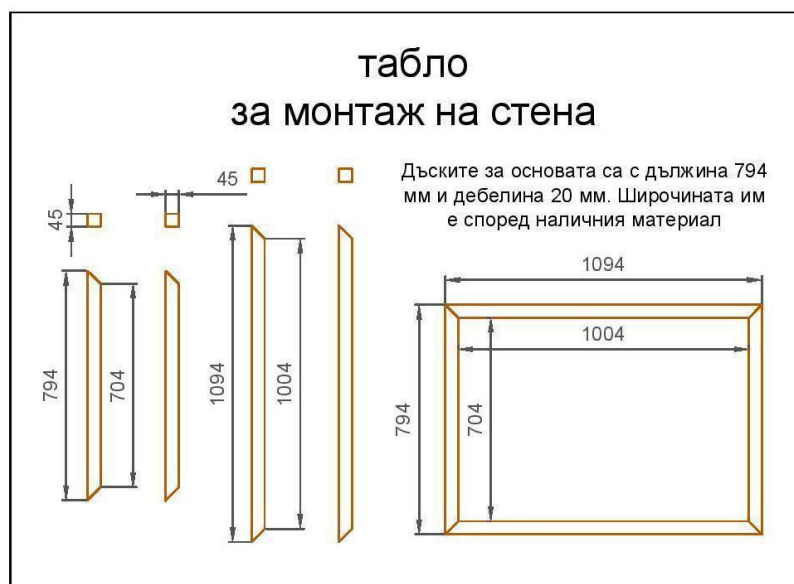
Чл. 62 (1) В изходните пунктове, на важни разклонения по маршрутите, около и в хижите, се поставят информационни табла с подробни карти на маршрутите, които служат за информация и ориентиране. Същите са разпечатани върху трайни и издръжливи на атмосферни условия материали, като разпенено PVC с дебелина ≥ 5 mm или фолио с ламинат, залепено върху стабилна основа.

(2) Информационните табла съдържат следната основна информация:

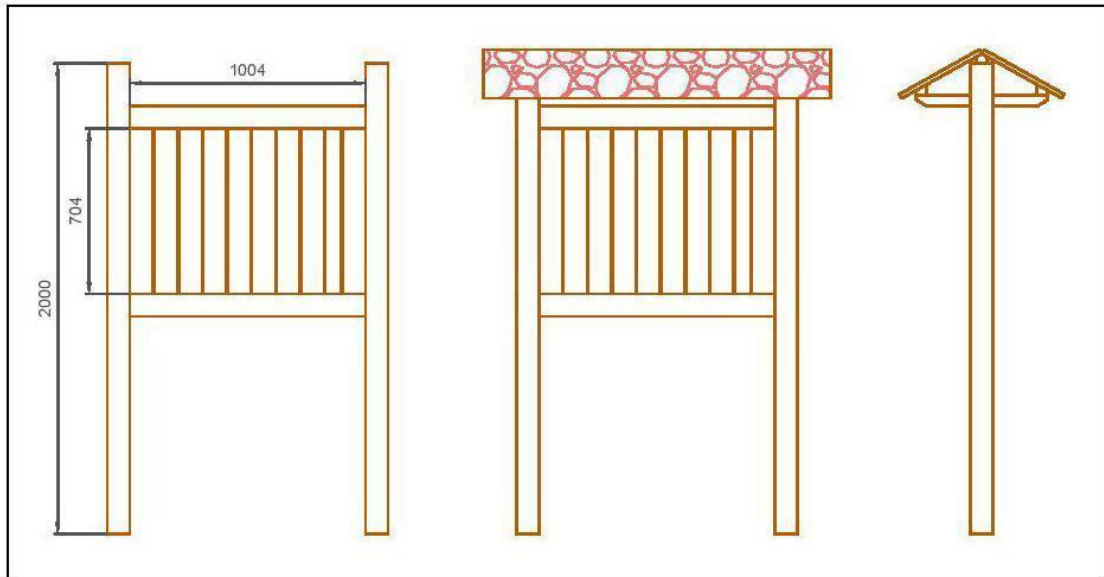
1. картен лист с нанесени всички маркирани туристически маршрути в района със съответния цвят маркировка.
2. списък на всички маркирани маршрути, с характерни места през които минават, разстояние, времетраене и денивелация – на български и английски.
3. легенда на означенията.
4. мащаб на картата.

5. идентификационен знак на организацията, изградила и поддържаща маркировката в района – наименование или лого.
 6. идентификационен знак (лого) на национален или природен парк, ако се преминава през такава територия.
 7. идентификационен знак (лого) на съответната община, през която минават маршрутите.
 8. идентификационен знак на юридическо лице, подпомогнало изработката на таблото, издаването на картата или поддръжката на маршрутите в района – наименование или лого.
 9. друга информация – кратко описание на маршрутите, снимков материал, графики и т.н.
- (3) Информационните табла се изработват от качествена дървесина, която се обработва и минава две ръце с устойчив на атмосферно влияние лак.
- (4) Информационните табла се монтират на стена или на дървена стойка със или без покрив. При монтаж на стена същите могат да се поставят в дървена рамка за по-добър естетически вид.

- (5) При монтаж на стойка се изграждат два фундамента в изкоп с размери 30x30 см и дълбочина от 40 до 50 см. Преди бетонирането се поставят метални шини, на които в последствие се закрепва дървената конструкция, с цел отделянето ѝ от земята и предпазване от изгниване.

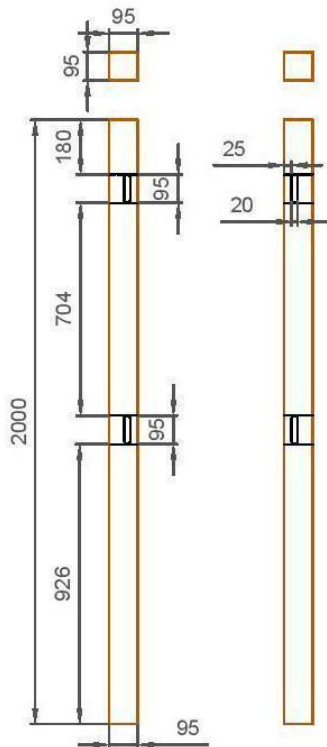
Табло на стойка - хоризонтален монтаж

табло за хоризонтален монтаж

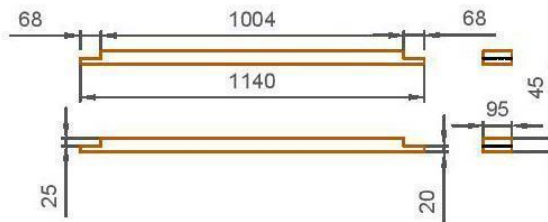
ГРЕДИ 100x100 мм - 2 бр. x 2000 мм

След обработка 95x95 мм
Отворите на втората греда
са огледално на първата

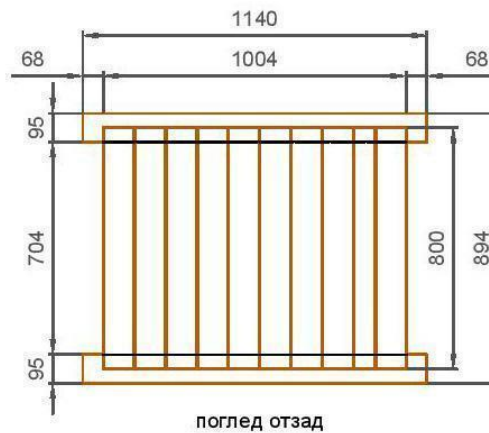
РЕБРА 100x50 мм - 2 бр. x 1140 мм

След обработка 95x45 мм
Размерът на вътрешната част на
сглобката е условен, при
промяна да се преценира
дължината на реброто

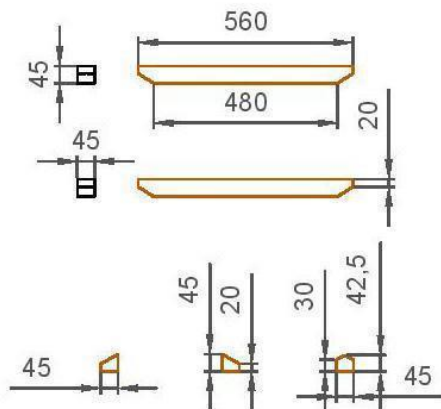

ДЪСКИ

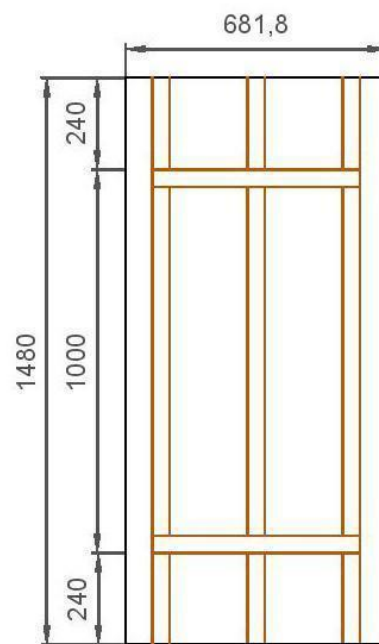
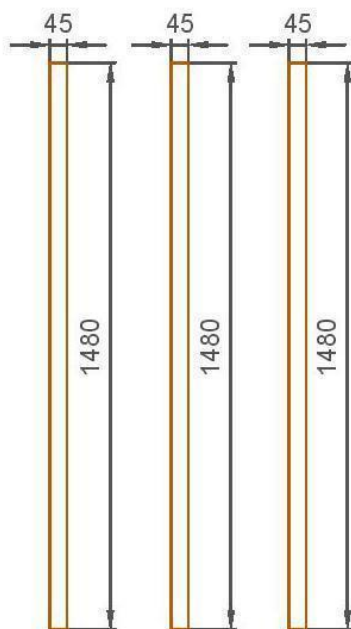
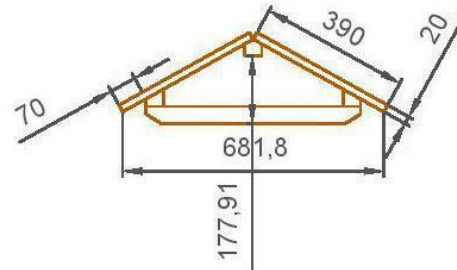
Дъските за основата са с дължина 800
мм и дебелина 20 мм. Широчината им е
според наличния материал

покрив за табло горизонтален монтаж

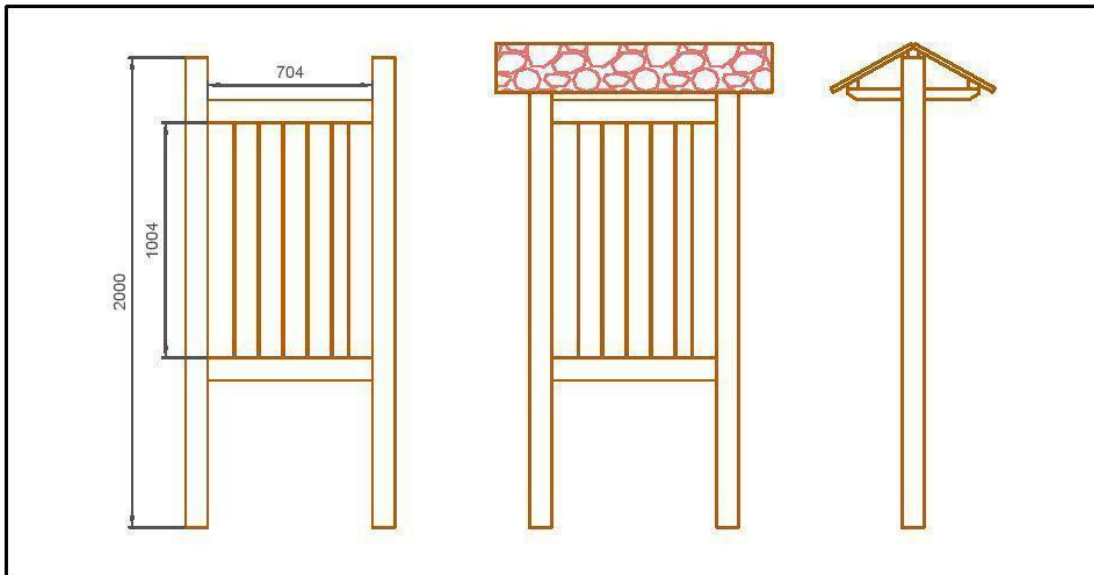

Дъските за покрива са с дължина 390 мм и дебелина 20 мм. Широчината им е според наличния материал

поглед отдолу

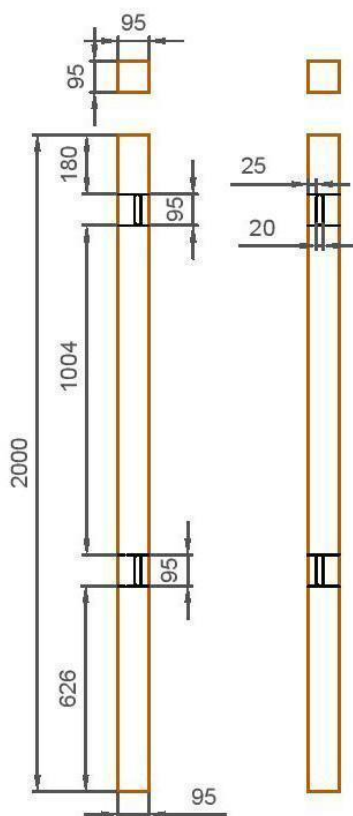
Табло на стойка - вертикален монтаж

табло за вертикален монтаж

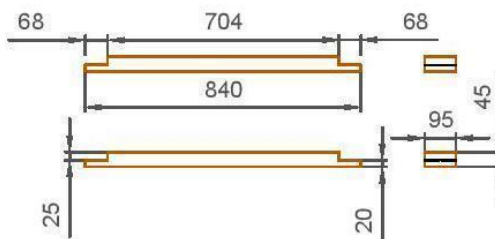
ГРЕДИ 100x100 мм - 2 бр. x 2000 мм

След обработка 95x95 мм
Отворите на втората греда
са огледално на първата

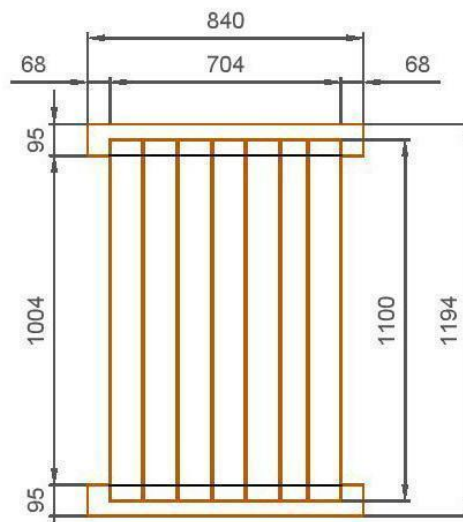
РЕБРА 100x50 мм - 2 бр. x 840 мм

След обработка 95x45 мм
Размерът на вътрешната част на
сглобката е условен, при
промяна да се преценира
дължината на реброто

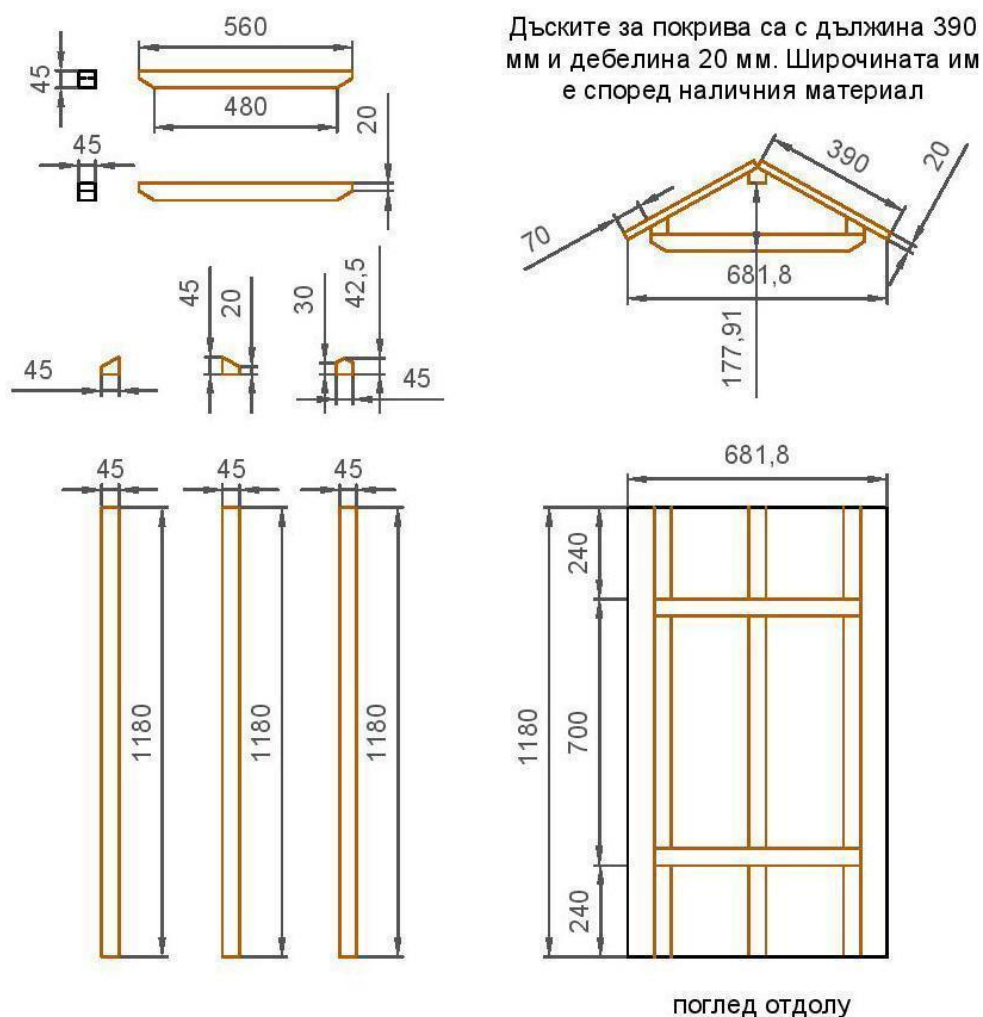
ДЪСКИ

Дъските за основата са с дължина 1100
мм и дебелина 20 мм. Широчината им е
според наличния материал

поглед отзад

покрив за табло вертикален монтаж

Чл. 63 Картни схеми на маршрутите

В изходните пунктове, пред хижите и на важни разклонения по маршрутите могат да се поставят картни схеми, които да улесняват ориентирането на туристите в съответния район. Схемите отразяват точното разположение на обектите и свързващите ги маркирани туристически маршрути, както и необходимата текстова информация – разстояние и време за преминаване между отделните обекти и т.н.

Чл. 64 Пояснителните информационни табла и табели се поставят на границите на националните и природни паркове, защитените зони, известни местности, върхове, езера и други обекти, свързани с туризма. Те също се изработват от трайни и издръжливи на атмосферните условия материали, с добре закрепени конструкции. Информацията на тях най-често е информативна и допълнена със снимки. В началото и края на маршрутите и на по-важните разклони по тях може да се поставят пояснителни табели, указващи източника на финансиране.

Чл. 65 (1) Предупредителните знаци за опасност се използват за маркиране на препятствия по пътя и за изостряне вниманието на туристите. Същите се поставят непосредствено преди опасността.

(2) Предупредителните знаци се изработват от материали и по начин както указателните табели за местоположение (чл.61).

(3) Най-важните предупредителни знаци са:

1. внимание „Опасност от лавина“ - равнобедрен триъгълник, с размер на страната 20 см.

2. внимание „Лавиноопасна долина“ - правоъгълен знак, с размери 25x25 см.

3. внимание “Споделен маршрут” - правоъгълен знак, с размери 20x20 см. Поставя се в началото на споделените маршрути (чл.1, ал.4) и при пресичането им с други маршрути. Целта на този знак е да информира пешеходните туристи и колоездачите по маршрута за възможната среща, с цел възпрепятстване възникването на конфликтни ситуации между ползвателите на трасето. Местата за поставяне на тези знаци се определят съвместно с колоездачните сдружения.

4. внимание “Затворен маршрут” - равнобедрен триъгълник, с размер на страната 20 см. Поставя се в началото и края на съответния маршрут, и при пресичането му с други маршрути. Целта на този знак е да информира пешеходните туристи за временни забрани или невъзможност за преминаване по него.

5. внимание “Опасност” - равнобедрен триъгълник, с размер на страната 20 см. Поставя се непосредствено преди опасността.

Чл. 66 Забранителните знаци се използват за маркиране на всички опасни места и обекти, където е забранено движението на туристи. Те са с кръгла форма, с диаметър най-често 25 см. Върху жълт фон, с една пресечена червена линия, се поставя условния знак за забрана - преминаване, бивакуване, палене на огън и т.н. Тези знаци се поставят от съответната институция, стопанисваща територията и не са предмет на настоящия правилник от гледна точка на тяхната изработка и монтаж.

Чл. 67 На места, представляващи опасност за живота на туристите, по маркираните пешеходни туристически маршрути (алпийски ръбове, пропасти, лавиноопасни терени, свлачища, каменопади, пещерни отвори и др.), се изграждат от съответната институция, стопанисваща територията, необходимите обезопасителни съоръжения

Чл. 68 (1) Не се допуска поставянето на каквато и да е друга маркировка (включително временна), която не съответства на изискванията, определени чрез този правилник.

(2) При организиране на спортни мероприятия, трасетата на които съвпадат с тези на пешеходните маршрути, на същите се допуска поставянето на преместваема временна маркировка. Не се допуска маркирането на тези споделени трасета със спрей или боя.

Раздел VI ПОЛАГАНЕ НА МАРКИРОВКАТА ПО ПЕШЕХОДНИТЕ МАРШРУТИ

Чл. 69 Преди полагане на маркировката е необходимо:

1. да се премахнат от маршрута всички камъни, храсти, клони и паднали дървета, които затрудняват придвижването по него. По билата хвойновите и боровинкови храсти се подстригват с хросторез или ножица.
2. да се отстранят клоните, които пречат при нанасяне на маркировката по дърветата и скриват видимостта към нея.
3. да се отстранят лишейте и мъховете от камъните с телена четка или друг подходящ инструмент, пръста и праха се премахва също.

4. да се заглади кората на иглолистните и грапави широколистни дървета с рукан или тесла, по щадящ за дървото начин, но не до голо.

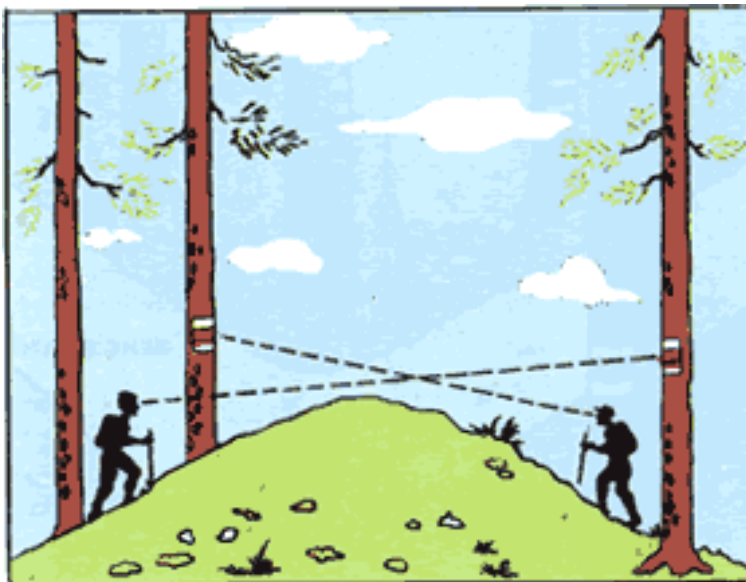
Чл. 70 (1) За нанасяне на лентова маркировка се използва алкидна блажна боя и четки с мек косъм, с широчина 2.5 или 3 см.

(2) Преди нанасяне на боята същата много добре се разклаща или разбърква. Боята трябва да е хомогенна, като не се допуска протичане при нанасяне на марките.

(3) Нанасяне на лентова маркировка се извършва само при благоприятни атмосферни условия – сухо и топло време; без влага, дъжд или сняг; при температура над 5° С.

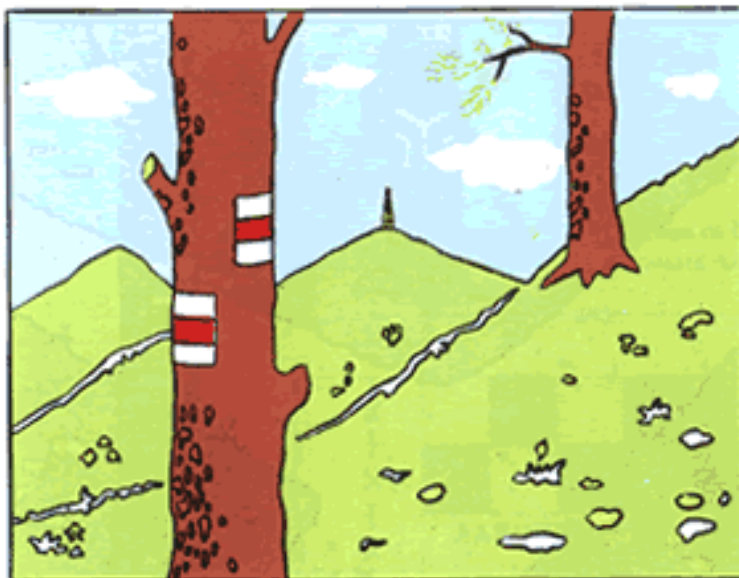
Чл. 71 Местата, където се полага маркировката – дървета, камъни и др., се избират така, че да са видими и лесно да се намират и от двете посоки на движението, и да осигурят добра ориентация през целия маршрут.

Чл. 72 Маркировката се поставя по дърветата или ел. стълбове на височина около 1,80÷2,20 м. (на нивото на погледа). Маркировката се полага така, че да е видима за идващия по пътеката или пътя.

Чл. 73 Използването на шаблони за маркиране е препоръчително. Задължително е маршрути направени с шаблони да бъдат подновявани по същия начин.

Чл. 74 Маркировъчните знаци се поставят успоредно на маркирания път, а съобразно условията – и челно.

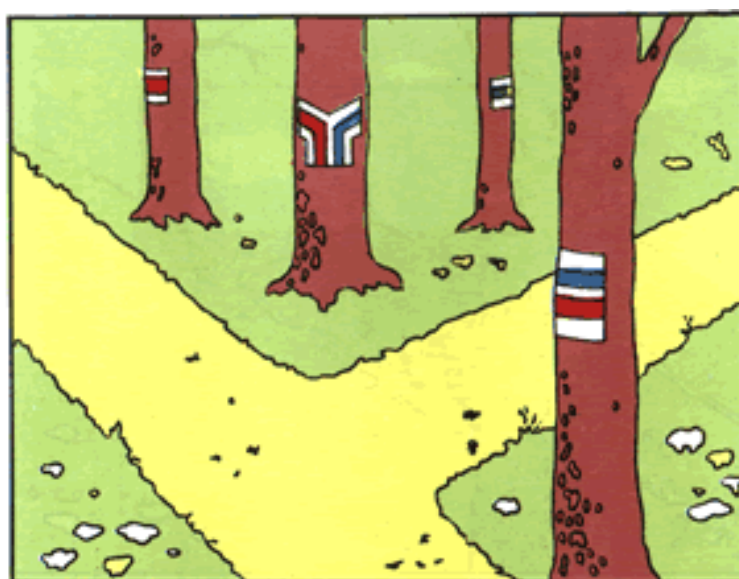
Чл. 75 (1) Честотата на маркировъчните знаци следва да се оптимизира така, че да е достатъчна за правилната ориентация по маршрута. Не се допуска поставянето на излишни знаци без това да е необходимо.

(2) По туристическите пътеки маркировъчните знаци се поставят така, че да са видими един от друг.

(3) По пътищата, където няма разклонения, маркировката може да се поставя по-нарядко.

(4) При разклонения, пресичания с други пътеки или пътища, маркировката се съгъстява.

(5) На кръстовище маркировъчните знаци се поставят веднага след кръстопътя, като в близост до него се поставя втори и трети знак, за да няма съмнение за правилната посока.

(6) При преминаване през поляни без стълбова (жалонна) маркировка, лентовата маркировка се поставя където е възможно. При липса на достатъчни за това места се правят каменни пирамиди, като допълнителни указатели за посоката.

(7) При излизане на големи поляни и открити места в горските райони (сечища, пожарища и др.), посоката на влизане отново в гората се отбелязва ясно с допълнителни маркировъчни знаци и указателни стрелки (табели).

(8) На маркировъчните стълбове, поставени в точките, където се разделят летният и зимен маршрут, задължително се поставят указателни стрелки (табели), съдържащи надпис „летен път“, „лятна пътека“, „зимен път“.

Чл. 76 При подновяване на стара маркировка се избягва поставянето на излишни знаци, като се използват местата на съществуващите. Ако същите са наредко се допълват с нови.

Чл. 77 (1) Маркировката по изоставени маршрути или части от маршрути, особено в началото и около разклоните, се премахва или заличава чрез:

1. задялкване, ако маркировката е поставена върху дървета.
2. шкурка или телена четка, ако маркировката е поставена върху скали или други твърди основи.

(2) Когато предходните два начина не могат да се приложат, върху старата маркировка се нанася боя, с цвят максимално близък до основата върху която е била нанесена маркировката.

Чл. 78 Стръмните участъци по пътеките се преодоляват на серпентини или чрез изграждането на вкопани в терена стъпала.

Чл. 79 В районите с лавинна опасност и в местата, където е наложително поставянето на обезопасителни съоръжения, маркирането се извършва след писмено съгласуване с администрацията на защитената територия, ако маршрутът минава през такава.

Чл. 80 Не се поставят маркировъчни знаци на изсъхнали и паднали дървета, освен ако не са единствени наоколо. Ако дърветата са белязани за сеч (точкувани) на тях също не се поставя маркировка.

Чл. 81 Не се поставят маркировъчни знаци върху подвижни и недобре укрепени предмети (камъни, паднали дървета и др.).

Чл. 82 Не се поставят маркировъчни знаци върху знаци на държавните горски стопанства, областни пътни управления, паркови дирекции и други.

Раздел VII

ПОДДРЪЖКА НА ПЕШЕХОДНИ МАРШРУТИ

Чл. 83 (1) Поддръжката на пешеходните маршрути се извършва под ръководството на лица, притежаващи удостоверение за преминат курс, съгласно чл. 12, т. 9 от настоящия правилник.

(2) Юридическите и физическите лица, които стопанисват туристически обекти поддържат маршрутите в прилежащите им райони съгласувано със

съответната работна група, с местната община или с администрацията на защитената територия, ако маршрутът преминава през такава.

(3) Юридическите и физическите лица, които стопанисват туристически обекти, поставят на видно място дневник за вписване на сигнали и препоръки за състоянието туристическите маршрути.

Чл. 84 Поддръжката на зимната маркировка и обезопасителните съоръжения се извършва по възможност и необходимост след консултиране с представители на Планинската спасителна служба (ПСС) при Български Червен кръст (БЧК).

Чл. 85 Поддръжката на споделените маршрути (чл. 1, ал. 4) се извършва по възможност съвместно с представители на колоездачните сдружения.

Чл. 86 Проверка състоянието на маршрутите и маркировката по тях се извършва веднъж годишно.

(2) За маршрути, преминаващи във високите части на планините, тази дейност се извършва на пролет, след стопяване на снеговете.

(3) За всички останали маршрути проверката се извършва възможно най-рано през годината, с цел всички последващи дейности по почистване и маркиране да бъдат завършени преди началото на активния туристически сезон.

Чл. 87 При констатиране по време на проверката сериозни препятствия или разрушения по даден маршрут, своевременно се уведомяват работната група и органът, стопанисващ съответната територия. До отстраняване на проблема, в началото на маршрута и на пресечни точки с други маршрути, се поставят предупредителни табели “Затворен маршрут”. Такива случаи най-често са: множество паднали дървета (горолом), пропадане на част от пътеката, паднали мостове и други.

Чл. 88 (1) Ръководните лица съгласно чл. 17 изготвят количествена сметка на необходимите средства за материали и транспорт (боя, указателни стрелки, табели, жалони, информационни табла, крепежни елементи, цимент, пясък и т.н.). Основните фактори, които определят нейната стойност са: дължина на маршрута, специфика на терена, брой кръстовища и разклони и други.

(2) Ръководните лица определят и необходимия брой доброволци за маршрутите. Основните фактори тук са: спецификата на терена - път или пътека, открити места, наличие на растителност или паднали дървета за отстраняване, необходимост от подновяване на стълбова маркировка, предпазни съоръжения и т.н.

(3) Ръководните лица, пряко ангажирани с обновяването на маршрутите, планират мерки за безопасност на доброволците и за опазване на околната среда.

Чл. 89 Подновяването на съществуващите пешеходни маршрути започва след получаване на финансиране от съответната институция и набавяне на всички необходими материали. Самият процес е подробно описан в Глава четвърта, Раздел VI от настоящия правилник.

Чл. 90 Всякакъв вид маркировка, която не съответства на изискванията, определени с настоящия правилник, следва да се поправи или премахне - стари табели, повредени указателни стрелки, временна маркировка и други.

Глава пета **МАРШРУТИ ЗА ПЛАНИНСКО КОЛОЕЗДЕНЕ**

Раздел I **КЛАСИФИКАЦИЯ И ОСНОВНИ ПОНЯТИЯ**

Чл. 91 При създаването на маршрути за планинско колоездене се маркират отделни отсечки, които се явяват съставни части на един или повече маршрути.

Чл. 92 (1) Отсечка за планинско колоездене е маркирано с велосипедна маркировка трасе (път, пътека, велотрасе или комбинация от тях), което има различни начална и крайна точки и относително консистентен характер като терен, наклон и трудност. Отсечката обикновено свързва две ключови точки от даден район - например населени места, големи кръстовища, забележителности, хижи, заслони, местности, начало/край на пътека и други.

(2) Отсечките могат да са маркирани като еднопосочни или двупосочни. Еднопосочните обикновено са подходящи само за спускане. Двупосочните обикновено са подходящи и за изкачване, и за спускане, или включват терен с променлив наклон - положителен и отрицателен.

Чл. 93 Терените, които могат да бъдат част от маркирани отсечки и/или маршрути за планинско колоездене, са следните видове:

1. Автомобилни пътища с трайна настилка (асфалт, бетон, паваж, макадам);
2. Черни пътища (още “почвен път” или “коларски път”, “горски път”) - представляват пътища без трайна настилка, достатъчно широки за да може по тях да се придвижват каруци, автомобили и където е приложимо, камиони.
3. Пътеки - представляват пътища/трасета, използвани за придвижване пеша по пресечен терен.
4. Специализирани велотрасета - представляват пътеки, които са създадени или преправени, включително чрез добавяне на специални технически елементи от естествени или изкуствени материали, за да се практикува по тях планинско колоездене.

Чл. 94 (1) Маршрутът за планинско колоездене представлява комбинация от маркирани отсечки и/или от поне една маркирана отсечка и автомобилен път за достигане до нея.

(2) Маршрутите за планинско колоездене обикновено следват определена логика - комбинират отсечки с подобна трудност или с такава дължина, че да

предложат полудневни или целодневни карания, или предлагащи панорамна/живописна обиколка на даден район.

(3) Маршрутите за планинско колоездене, с изключение на тематичните маршрути по чл. 95, не са маркирани самостоятелно, а са описани в табла, карти, пътеводители, уеб-сайтове и други места като комбинации от маркирани отсечки.

Чл. 95 (1) Тематичен маршрут за планинско колоездене е комбинация от пътища и пътеки, маркирана в цялост като самостоятелен маршрут, без пряка връзка с маркираните отсечки и съставените чрез тях маршрути.

(2) Тематичните маршрути представляват еднокдневни или многодневни преходи, които са добили широка популярност покрай събития или поради други причини. Тематични са и маршрутите от национално значение, прекосяващи или обикалящи цели планини или свързващи няколко региона.

(3) Маркирането на тематичен маршрут е допустимо само по изключение.

(4) Създаването на тематичен маршрут подлежи на съгласуване и одобрение от работната група за планинско колоездене.

(5) За всеки тематичен маршрут работната група определя уникален код, съставен от букви или букви и цифри, който се използва за обозначаване на маршрута при маркирането му.

Чл. 96 (1) “Център за планинско колоездене” е населено място или курорт, което представлява начална точка и обслужващ център на мрежа от отсечки и маршрути за планинско колоездене в района около него, образуващи зона за планинско колоездене.

(2) “Зона за планинско колоездене” представлява мрежа от маркирани отсечки и разработени трасета и маршрути за планинско колоездене в даден район. Зоната се развива около прилежащия център за планинско колоездене, който представлява основна изходна точка за посещение на зоната.

(3) Зоната за планинско колоездене носи името на обслужващия център за планинско колоездене и принадлежи към неговата административно-териториална единица, но границите ѝ не са обвързани с границите на конкретна община, област или друга административно-териториална единица.

Раздел II

ОБОСОБЯВАНЕ НА ЗОНИ ЗА ПЛАНИНСКО КОЛОЕЗДЕНЕ И НОМЕРИРАНЕ НА ОТСЕЧКИТЕ В ТЯХ

Чл. 97 (1) Нова зона за планинско колоездене може да бъде обособена с решение на работната група по планинско колоездене след заявление за това от страна на велолюб, търговско дружество, община или друго юридическо лице, което желае да създава, маркира и поддържа маршрути за планинско колоездене в района, за който се иска обособяване на дестинацията. В

решението за обособяване на нова зона за планинско колоездене се определят нейните граници и прилежащият ѝ център за планинско колоездене.

(2) Към заявлението се прилага план за създаване и/или маркиране на отсечки за планинско колоездене и декларация с ангажимент за поддържане на отсечките и маршрутите в продължение на пет години след обособяването на зоната за планинско колоездене.

(3) Работната група по планинско колоездене може да откаже обособяването на нова зона за планинско колоездене, за което е длъжна да се аргументира.

Чл. 98 (1) В една зона за планинско колоездене може да има не повече от 50 маркирани отсечки за планинско колоездене.

(2) При наличие на капацитет и възможности за маркиране на повече от 50 отсечки в даден район, в него се обособяват повече от една съседни зони за планинско колоездене.

Чл. 99 (1) Всяка маркирана отсечка в зоната за планинско колоездене се обозначава с трицифрен номер, наречен още маркировъчен номер на отсечката.

(2) Първата цифра в маркировъчния номер се определя от работната група и отразява принадлежността към съответната зона за планинско колоездене.

(3) Вторите две цифри са същинския номер на отсечката и се определят от работната група по предложение на лицето, което е подало заявление за създаване и маркиране на нови отсечки.

Чл. 100 Работната група определя цифрата, с която да започват номерата на отсечките в новата зона за планинско колоездене, прилагайки разработена от нея методика, така че да не се стига до съвпадение с номерата на съседна на нея зона за планинско колоездене.

Чл. 101 В центъра за планинско колоездене се развиват следните дейности:

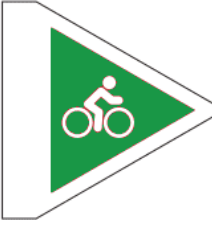
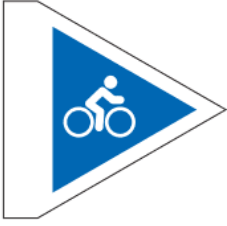

1. маркиране и поддръжка на прилежащите вело трасета;
2. предоставяне на актуална информация за наличните отсечки и маршрути за планинско колоездене посредством информационни табели, уеб сайт, директен контакт с представители на организацията, която развива съответната зона за планинско колоездене и др. средства;
3. предоставяне на различни услуги - водачи, транспорт, сервиз, настаняване и др.;
4. провеждане на събития, свързани с популяризиране на дестинацията;
5. други дейности, насочени към поддържане и популяризиране на зоната за планинско колоездене.

Раздел III

ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ТЕХНИЧЕСКАТА ТРУДНОСТ И ЦВЕТА НА МАРКИРОВКАТА

Чл. 102 Цветът на маркировката при отсечките за планинско колоездене се определя според тяхното ниво на техническа трудност.

Чл. 103 (1) Нивото на техническа трудност на отсечките за планинско колоездене се определя чрез система от критерии описани в таблица по-долу и отразяващи различни характеристики на терена и препятствията/елементите на трасето.

	Ниско ниво на трудност	Средно ниво на трудност	Високо ниво на трудност	Екстремно ниво на трудност
Маркировъчен знак				
Среден наклон	Не повече от 5%	Не повече от 10%	Не повече от 20%	Повече от 20%
Максимален наклон	Не повече от 15%	15% или повече	15% или повече	15% или повече
Постилаща повърхност	Твърда или стабилна настилка.	Твърда или стабилна, допускат се отделни участъци с нестабилна настилка.	Стабилна или променлива	Променлива или непредвидима

Шир ина на следа та	Не по-малко от 90 см	Не по-малко от 60 см	Не по-малко от 30 см	Не по-малко от 15 см
Естес твени препя тстви я и техни чески елеме нти	<p>Може да има неизбежни препятствия с височина не повече от 5 см.</p> <p>Може да има по-големи препятствия, стига да са заобиколими .</p> <p>Може да има мостове, които не могат да бъдат избегнати, с ширина не по-малко от 90 см.</p>	<p>Може да има неизбежни препятствия с височина не повече от 20 см.</p> <p>Може да има по-големи препятствия, стига да са заобиколими.</p> <p>Може да има мостове, които не могат да бъдат избегнати, с ширина не по-малко от 60 см.</p> <p>Може да има заобиколими технически елементи с височина до 60 см и ширина не по-малка от 30 см.</p>	<p>Може да има неизбежни препятствия с височина не повече от 40 см.</p> <p>Може да има по-големи препятствия, стига да са заобиколими.</p> <p>Може да има мостове, които не могат да бъдат избегнати, с ширина не по-малко от 60 см.</p> <p>Може да има заобиколими технически елементи с височина до 120 см и ширина по-малка от 60 см.</p>	<p>Може да има неизбежни препятствия с височина повече от 40 см, но е препоръчително да са заобиколими чрез по-лесна линия.</p> <p>Може да има мостове, които не могат да бъдат избегнати, с ширина 60 см или по-малко.</p> <p>Може да има технически елементи (заобиколими или не) с височина 120 см или повече и с ширина над 15 см.</p>

За целите на това приложение определени понятия и термини са използвани със следното значение:

- Ширина на следата – това е средната широчина на активно използваемата част от пътеката/трасето.
- Постилаща повърхност (настилка) – според материалите и стабилността на постилащата повърхност могат да бъдат разграничени следните типове:
 - *твърда* - асфалт, паваж, макадам (в добро състояние);
 - *стабилна* - добре утъпкана почва, гладка скала и други подобни;
 - *променлива* - включва всякакви видове, включително ронлива/нестабилна настилка в отделни участъци, но промените в настилката са лесно забележими и предвидими;
 - *непредвидима* - включва всякакви видове, като или преобладава ронлива/нестабилна настилка, или промените в настилката са неочаквани и резки, трудно забележими и предвидими.
- Максимален наклон - определя се от най-стръмната част на трасето, която е не по-къса от 5 метра и не е дублирана от по-лесна линия. Измерва се в проценти с помощта на клинометър или чрез измервания и изчисление на терен.
- Среден наклон - отразява денивелацията за цялата дължина на трасето. Средният наклон на трасето в проценти се изчислява, като се раздели общата денивелация на трасето на общата дължина (в метри) и се умножи по 100.
- Естествени препятствия и технически/изкуствени елементи на трасето - включват камъни, коренища, паднали дървета, дупки, издатини, прагове, падове, специално изградени/оформени елементи от естествени или изкуствени материали (виражи, скокове, бабуни, дървени рампи и съоръжения, мостчета и др.). Височината на препятствието се измерва от нивото на постилащата повърхност до най-високата точка на препятствието. Когато препятствието е с различна височина, се измерва най-ниската такава, по която може да се кара. Широчината на препятствието се измерва в най-тесната му част.

(2) При определяне на трудността на отсечка за планинско колоездене се вземат предвид преобладаващите характеристики на терена. Възможно е отделни участъци да превишават посочената трудност, но при спазване на следните кумулативни изисквания:

1. превишението да е с не повече от едно ниво;
2. дължината на отделните такива участъци да не е по-голяма от 30 м;
3. общата дължина на по-трудни участъци да не е повече от 5% от цялата дължина на отсечката.

Чл. 104 (1) Техническата трудност на маршрутите за планинско колоездене съвпада с нивото на трудност на най-трудната маркирана отсечка, която е съставна част от тях.

(2) Когато дължината на най-трудната отсечка е по-малко от 5% от общата дължина на спусканията по маршрута, е допустимо нивото на трудност на маршрута да бъде с една степен по-ниско от нивото на тази отсечка.

Чл. 105 Тематичните маршрути за планинско колоездене винаги се маркират с червен цвят, без значение от нивото на техническа трудност.

Раздел IV

РЕГИСТЪР НА МАРШРУТИТЕ ЗА ПЛАНИНСКО КОЛОЕЗДЕНЕ

Чл. 106 Регистърът на маршрутите за планинско колоездене се състои от две части. В първата част са вписани маркираните отсечки за планинско колоездене. Във втората част са вписани тематичните маршрути за планинско колоездене.

Чл. 107 (1) Всички маркирани отсечки за планинско колоездене са записани в регистъра с единен уникален номер, според териториалното им местоположение - област, община и център зоната за планинско колоездене, към която спадат.

(2) Всички маркирани тематични маршрути за планинско колоездене са записани в регистъра с единен уникален номер според името по азбучен ред.

Чл. 108 Информацията, която се съдържа в регистъра за всяка маркирана отсечка за планинско колоездене е следната:

1. единен уникален номер (идентификатор)
2. зона за планинско колоездене, към която принадлежи отсечката
3. маркировъчен номер на отсечката
4. наименование на маркираната отсечка
5. техническа трудност и цвят на маркировката
6. дължина в км
7. брой монтирани табели, табла и други елементи

Чл. 109 Информацията, която се съдържа в регистъра за всеки маркиран тематичен маршрут за планинско колоездене е следната:

1. единен уникален номер (идентификатор)
2. местоположение
3. код на маршрута, използван за целите на маркировката
4. наименование
5. техническа трудност
6. цвят на маркировката
7. дължина в км

8. брой монтирани табели, табла и други елементи

Раздел V СЪЗДАВАНЕ НА ОТСЕЧКИ И МАРШРУТИ ЗА ПЛАНИНСКО КОЛОЕЗДЕНЕ

Чл. 110 При създаването на отсечки и маршрути за планинско колоездене се спазват изискванията на настоящия правилник и приложимото законодателство в Република България.

Чл. 111 При избор на трасе за създаване на нова отсечка или маршрут за планинско колоездене се взема под внимание следното:

1. потенциалния интерес на велотуристите към маршрута и туристическите забележителности, през които преминава;
2. безопасността на велотуристите, както и на всички други легитимни ползватели на трасето или части от него;
3. опазването на околната среда;
4. собствениците и лицата управляващи териториите, през които ще премине отсечката или маршрутът.

Чл. 112 Преди започване на създаване на нова отсечка или маршрут за планинско колоездене е необходимо да се извърши следното:

1. детайлно проучване на терена в период без наличие на снежна покривка и проверка състоянието на пътеките, пътищата и местностите, през които се планира да преминава отсечката или маршрутът;
2. проверка на статута, собствеността и предназначението на земята, през която ще преминава отсечката или маршрутът;
3. съгласуване със съответните институции или собственици и получаване на необходимите разрешителни за преминаване на отсечката или маршрута през техните територии;
4. записване с GPS устройство на трасето и отбелязване на всички важни и характерни места - начална и крайна точки, кръстовища, възлови и трудни за ориентиране места, отклонения, извори, чешми, свлачища, каменопади, преминаване през реки и потоци, трудни технически участъци и др.
5. определяне и заснемане на местата за поставяне на различните видове маркировъчни знаци (насочващи табели, триъгълници, спомагателни табели и други), в това число посоката на насочващите табели;
6. определяне и заснемане на местата за изграждане на допълнителни съоръжения и елементи като мостове, рампи, дървени конструкции и др.

Чл. 113 (1) Когато създаването на отсечка или маршрут за планинско колоездене се предшества от създаване на едно или повече специализирани велотрасета, тази дейност се извършва от лица, които са получили

необходимите разрешения за нея от собствениците и/или органите, управляващи съответната територия.

(2) Лицата, които планират и създават велотрасетата, трябва да следват добрите практики за такава дейност в национален и международен план и изискванията по чл. 111 и чл. 112 от настоящия правилник.

Чл. 114 Създаването на споделен маршрут (чл. 1, ал. 4) се извършва съвместно с представители на туристически сдружения с цел да отговаря на всички изисквания за безопасност на различните групи ползватели.

Чл. 115 (1) След получаване на необходимите разрешителни се преминава към конкретното планиране на дейностите по създаване на отсечката или маршрута чрез поставяне на маркировка по него.

(2) Ръководните лица съгласно чл. 17, притежаващи сертификат за Инструктор по маркировка или Старши експерт по маркировка изготвят количествена сметка на необходимите средства за материали и транспорт (боя, насочващи табели, триъгълници, жалони, информационни табла, крепежни елементи, и т.н.). Основните фактори, които определят нейната стойност са: дължина на маршрута, специфика на терена, брой кръстовища, разклони и други.

(3) Ръководните лица определят необходимия брой лица за създаване на отсечката или маршрута. Основните фактори тук са: спецификата на терена - път или пътека, открити места, наличие на растителност или паднали дървета за отстраняване и др.

(4) Ръководните лица, пряко ангажирани със създаването на отсечката или маршрута, планират мерки за безопасност на хората, работещи на терен и за опазване на околната среда.

Чл. 116 След приключване на всички дейности по създаване на нова отсечка или маршрут за планинско колоездене, същите се записват с GPS приемник и се подават към работната група за вписването им в националния регистър.

Раздел VI

ОСНОВНА ТУРИСТИЧЕСКА МАРКИРОВКА ПО МАРШРУТИТЕ ЗА ПЛАНИНСКО КОЛОЕЗДЕНЕ

Чл. 117 Основната туристическа маркировка по отсечките и тематичните маршрути за планинско колоездене се състои от следните елементи:

1. Триъгълници (табели или с боя)
2. Насочващи табели

Чл. 118 (1) Табелите, включително и тези по раздел VI, без значение от вида и формата, се изработват от материали и по начин, гарантиращи тяхната устойчивост към атмосферни влияния, вандализъм и др. Такива са различните видове обработена срещу корозия ламарина (поцинкована,

прахово боядисана или друго), еталбонд и други трайни и устойчиви материали. В зависимост от избраната технология, върху табелите се залепва фолио с графичните елементи или те се отпечатват директно върху основата.

(2) Не се допуска поставянето на табели, изработени от неустойчиви материали като дърво, пластмаса, разпенено PVC и други.

Чл. 119 (1) Триъгълниците се използват за маркиране по цялото протежение на отсечките. Техният цвят указва техническата трудност на отсечката.

(2) Триъгълниците могат да бъдат във формата на табели с номер или като знаци, нанесени с боя върху терена.

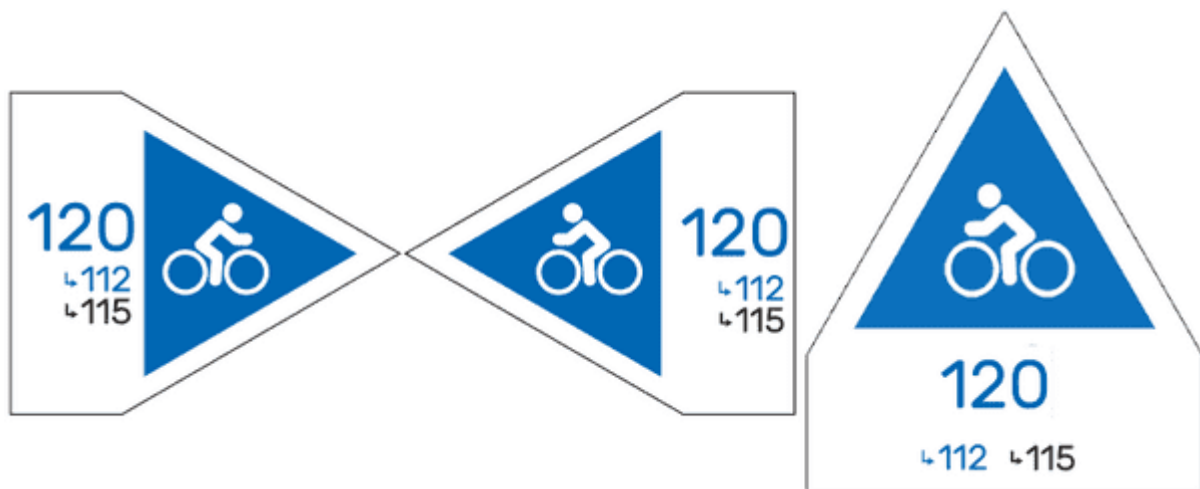
Чл. 120 (1) Според посоката, която указват, триъгълниците са три вида: леви, десни и направо.

(2) Триъгълниците табели са два вида:

1. Равностранен триъгълник с един номер. Размери 15 см височина и 16 см дължина или обратното според ориентацията на табелата. Номерът показва отсечката, която е маркирана.

2. Равностранен триъгълник с един водещ номер и един или повече второстепенни номера. Размерите 15 см височина и 18 см дължина или обратното според ориентацията на табелата. Този тип триъгълници се използват, когато се указва до кои други отсечки може да се стигне по маркираната с водещия номер отсечка.

Чл. 121 (1) Триъгълници, нанесени с боя, са допустими в следните случаи:

1. когато липсват дървета или други обекти, върху които да се сложат триъгълници табели;

2. при чести случаи на вандализъм и увреждане на маркировката.

(2) Триъгълниците с боя задължително се нанасят с шаблон, като се следват размерите 15 см височина и 16 см дължина или обратното според ориентацията. При невъзможност да се нанесе четливо номерът на отсечката или тематичния маршрут, е допустимо триъгълниците да са без номер.

Чл. 122 (1) Насочващите табели дават по-детайлна информация за отсечката или маршрута. Те се поставят в началото на отсечките и маршрутите и при разклонения. При нужда е допустимо поставяне на табели и по протежение на отсечката.

(2) Насочващите табели са с размери: височина 12 см, дължина 40 см, дължина на правоъгълника 30 см.

(3) Заостреният край на табелата представлява равноностранен триъгълник с цвета на маркировката за съответната отсечка или маршрут, в който с бял цвят е нанесен символ за колоездач.

(4) Заостреният край на табелата указва посоката на движение по отсечката или маршрута.

(5) Задължителните елементи, които съдържа насочващата табела, са:

1. наименование на отсечката или тематичния маршрут на български и с по-малък шрифт на английски;
2. номер на отсечката;
3. техническа трудност на български и английски с по-малък шрифт;
4. номера на отсечките, които се отклоняват от нея;

(6) Допустимо е добавянето и на следната информация:

1. дължина
2. денивелация
3. QR код (минимален размер 2x2 см, максимален 4x4 см)
4. идентификационен знак на маркиращата организация (минимален размер 2x2 см, максимален 4x4 см)
5. идентификационен знак на общината, на чиято територия е отсечката или маршрутът (минимален размер 2x2 см, максимален 4x4 см)
6. идентификационен знак на национален или природен парк, ако маршрутът е на негова територия (минимален размер 2x2 см, максимален 4x4 см)

(7) Информацията, показана върху насочващите табели, задължително се изписва на български език. Допустимо е наименованието на отсечката или тематичния маршрут да е дублирано и на английски език с по-малък шрифт.

Чл. 123 Цветовете, които се използват при насочващите табели и триъгълниците, са:

зелен - СМΥΚ: 83,0,54,41; RGB: 25,151,70

син - СМΥΚ: 94,41,0,26; RGB: 11,112,189

червен - СМΥΚ: 0,75,75,31; RGB: 176,44,44

черен - СМΥΚ 0,0,0,100; RGB 0,0,0

бял СМΥΚ 0,0,0,0; RGB 255,255,255

Чл. 124 На триъгълниците и насочващите табели не се допуска поставяне на каквито и да е рекламни лога или надписи, свързани със спонсори или проекти, по които е осигурено финансиране.

Раздел VII СПОМАГАТЕЛНА ТУРИСТИЧЕСКА МАРКИРОВКА ПО МАРШРУТИТЕ ЗА ПЛАНИНСКО КОЛОЕЗДЕНЕ

Чл. 125 Спомагателната туристическа маркировка по отсечките и тематичните маршрути за планинско колоездене се състои от следните елементи:

1. информационни табла с туристически карти
2. спомагателни табели за разклони
3. предупредителни знаци
4. пояснителни информационни табла и табели
5. забранителни знаци
6. указателни табели за местоположение

Чл. 126 (1) В изходните пунктове, на важни разклонения или места, където започват няколко отсечки, около хижи и на други подходящи места се поставят информационни табла с подробни карти на отсечките и с детайлна информация за маршрутите. Таблата се разпечатват върху трайни и издръжливи на атмосферни условия материали като разпенено PVC с дебелина ≥ 5 мм или фолио с ламинат, залепено върху стабилна основа.

(2) Информационните табла съдържат следната основна информация:

1. карта с нанесени всички маркирани отсечки и тематични маршрути за планинско колоездене в района със съответния цвят маркировка.
2. списък на маршрути за планинско колоездене, получени чрез комбиниране на маркираните отсечки, които маркиращият субект е избрал като препоръчителни, с кратко описание, характерни места през които минават, разстояние, времетраене и денивелация – задължително на български, а по желание и на английски език.
3. легенда на означенията.
4. мащаб на картата.
5. идентификационен знак на организацията, изградила и поддържаща маркировката в района – наименование или лого.
6. идентификационен знак (лого) на национален или природен парк, ако се преминава през такава територия.
7. идентификационен знак (лого) на съответната община, през която минават маршрутите.
8. идентификационен знак на юридическо лице, подпомогнало изработката на таблото, издаването на картата или поддръжката на маршрутите в района.
9. друга информация – забележителности, снимки, подходящи сезони за района, контакти на маркиращата организация, контакти на местни превозвачи, qr линкове за детайли за отсечките и маршрутите и др.

Чл. 127 (1) Спомагателните табели за разклон се поставят преди или на места, където се разделят и/или пресичат две или повече маркирани отсечки с цел да улеснят ориентирането.

(2) Табелите за разклон са с размери 20 x 20 см с основен фонов цвят бял (СМУК 0,0,0,0; RGB 255,255,255). Върху тях са нанесени предупредителен знак за внимание и два или повече триъгълника, указващи посоката на различните отсечки, които се разделят и/или пресичат.

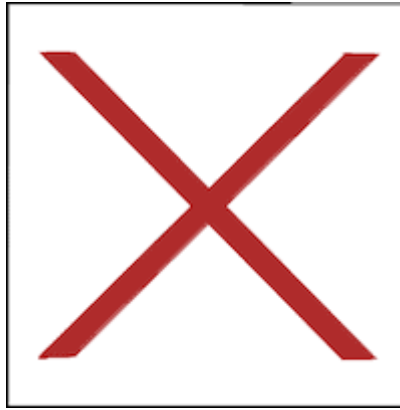
Чл. 128 (1) Предупредителните знаци се използват за изостряне вниманието на туристите по отношение на определени опасности или за други особености на маршрута.

(2) Най-важните предупредителни знаци са:

1. „Опасен участък“ - квадратен знак с размери 20x20 см. Поставя се непосредствено преди опасен участък или рязка промяна на трудността на пътеката или пътя.

2. „Грешна посока“ - квадратен знак с размери 20x20 см. Поставя се при разклонения, където не е ясно коя е правилната посока или логичното продължение на пътя/пътеката не следва маркирания маршрут.

3. „Споделен маршрут” - квадратен знак с размери 20 x 20 см. Поставя се в началото на споделените маршрути (чл.1, ал.4) и при пресичането им с други маршрути. Целта на този знак е да информира пешеходните туристи и колоездачите по маршрута за възможната среща, с цел възпрепятстване възникването на конфликтни ситуации между ползвателите на трасето. Местата за поставяне на тези знаци се определят съвместно с туристическите сдружения и лицата, управляващи съответната територия.

4. „Затворен маршрут” - квадратен знак с размери 20x20 см. Поставя се в началото и края на съответния маршрут/отсечка, и при пресичането му с други маршрути/отсечки. Целта на този знак е да информира туристите за временни забрани или невъзможност за преминаване по отсечката или тематичния маршрут.

Чл. 129 Пояснителните информационни табла и табели се поставят на границите на националните и природни паркове, защитените зони, известни местности, върхове, езера и други обекти, свързани с туризма. Те също се изработват от трайни и издръжливи на атмосферните условия материали, с добре закрепени конструкции. Информацията на тях най-често е информативна и допълнена със снимки. При получени дарения от юридически лица за създаване или поддържане на пешеходни маршрути се изработват пояснителни табели, чрез които се изказва благодарност към спонсорите. Същите се монтират в началото и края на маршрутите, и на по-важните разклони по тях.

Чл. 130 (1) Указателните табели за местоположение указват характерни места по маршрута, най-често седловини, върхове или местности, и се поставят на дървета или маркировъчни стълбове, над насочващите табели.

(2) Указателните табели за местоположение се изработват от материали и по начин както указателните табели за местоположение при пешеходните маршрути (чл.61).

Чл. 131 (1) Не се допуска поставянето на каквато и да е друга маркировка по маркираните отсечки и маршрути за планинско колоездене (включително временна), която не съответства на изискванията, определени чрез този правилник.

(2) При организиране на спортни мероприятия, трасетата на които съвпадат с тези на маркирани отсечки или маршрути за планинско колоездене, се допуска поставянето на преместваема временна маркировка. Не се допуска маркирането на тези споделени трасета със спрей или боя.

Раздел VIII

ПОЛАГАНЕ НА МАРКИРОВКАТА ПО МАРШРУТИТЕ ЗА ПЛАНИНСКО КОЛОЕЗДЕНЕ

Чл. 132 (1) Маркировка се полага върху дървета, стълбове, огради (след разрешение от собственика), камъни, скали и други обекти, разположени в близост до пътеката.

(2) При полагане на маркировка се избягват места, които са или предстои да обраснат с растителност.

(3) При наличието на друг маркиран маршрут (пешеходен или велосипеден), новата маркировка се нанася на същите обекти като съществуващата, но без да я уврежда и/или унищожава.

Чл. 133 (1) При равни участъци или изкачване маркировка се поставя на височина 1.5 - 2 метра.

(2) При участъци на спускане маркировка се поставя на височина до 1.5 метра.

Чл. 134 Когато се припокриват няколко отсечки, е необходимо да бъдат поставени отделни маркировъчни знаци за всяка. В рамките на маркировъчния знак се вписват означенията на всеки от тях с букви, цифри или и двете. Обикновено такава ситуация се получава в началото на маршрутите в рамките на съответното населено място / изходен пункт.

Чл. 135 (1) Когато пътят / пътеката е ясно открояна и без разклонения, честотата на маркиране трябва да е 200 - 300 метра.

(2) Честотата на маркиране се увеличава в близост до и след всеки разклон, както и при обрасли с растителност участъци и открити места - при такава ситуация е необходимо да се поставят знаци през интервал от 20 - 30 м. Същото важи и при при резки или неясни отклонения на маршрута.

(3) При припокриване на отсечка или тематичен маршрут за планинско колоездене с пешеходен маршрут, колоездачната маркировка може да бъде нанесена през по-големи интервали - до 500 метра.

(4) В населеното място честотата на маркировката може да се увеличи.

Чл. 136 При открити и обрастващи места маркировката може да се поставя върху нарочно монтирани стълбове (дървени или метални). Важно е да е поставен ясен маркировъчен знак в края на откритата местност, където маршрутът отново влиза в гората.

Раздел IX

ПОДДРЪЖКА НА МАРШРУТИТЕ ЗА ПЛАНИНСКО КОЛОЕЗДЕНЕ

Чл. 137 Поддръжката на маркираните отсечки и маршрути за планинско колоездене може да се осъществява както от лицата, които са ги създали, така и от други лица по чл. 17, ал.1 след предварително съгласуване с работната група и под ръководството на лица, притежаващи удостоверение за преминал курс, съгласно чл. 12, т. 9 от настоящия правилник.

Чл. 138 При създаване на нови отсечки и тематични маршрути лицата, които ги създават, са длъжни да осигурят и поддръжката им в рамките на три години след създаването, при условие че има осигурено финансиране за тези дейности.

Чл. 139 (1) Проверка на състоянието на маркираните отсечки и маршрути се извършва веднъж годишно.

(2) За маршрути, преминаващи във високите части на планините, тази дейност се извършва на пролет, след стопяване на снеговете.

(3) За всички останали маршрути проверката се извършва възможно най-рано през годината, с цел всички последващи дейности по почистване и маркиране да бъдат завършени преди началото на активния туристически сезон.

Чл. 140 При констатиране по време на проверката на сериозни препятствия или разрушения по даден маршрут, своевременно се уведомяват работната група и органа, стопанисващ съответната територия. До отстраняване на проблема, в началото на маршрута и на пресечни точки с други маршрути се поставят предупредителни табели "Затворен маршрут". Такива случаи най-често са: множество паднали дървета (горолом), пропадане на част от пътеката, паднали мостове и други.

Чл. 141 (1) Ръководните лица съгласно чл. 17 изготвят количествена сметка на необходимите средства за материали и транспорт (боя, табели, информационни табла, крепежни елементи и т.н.). Основните фактори, които

определят нейната стойност са: дължина на маршрута, специфика на терена, брой кръстовища и разклони и други.

(2) Ръководните лица определят и необходимия брой доброволци за маршрутите. Основните фактори тук са: спецификата на терена - път или пътека, открити места, наличие на растителност или паднали дървета за отстраняване, необходимост от подновяване на стълбова маркировка, предпазни съоръжения и т.н.

(3) Ръководните лица, пряко ангажирани с обновяването на маршрутите, планират мерки за безопасност на хората, работещи на терен и за опазване на околната среда.

Чл. 142 Всякакъв вид маркировка, която не съответства на изискванията, определени с настоящия правилник, следва да се поправи или премахне - стари табели, повредени указателни стрелки, временна маркировка и други.

Заключителни разпоредби

§ 1. Правилникът се издава на основание чл. ..., ал. от Закона за туризма и се публикува на интернет страницата на министерството.

Обн. ДВ. бр..... от 2021г.